

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 6—Vol. L.

FRIDAY 15TH FEBRUARY, 1952.

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price SIX PENCE.

NON-VIOLENCE

“If one does not practice non-violence in one's personal relations with others and hopes to use it in bigger affairs, one is vastly mistaken. Non-violence, like charity, must begin at home. But if it is necessary for the individual to be trained in non-violence, it is even more necessary for the nation to be trained likewise. One cannot be non-violent in one's own circle and violent outside it. Or else, one is not truly non-violent even in one's own circle; often the non-violence is only in appearance. It is only when you meet with resistance, as for instance, when a thief or a murderer appears, that your non-violence is put on its trial. You either try or should try to oppose the thief with his own weapons, or you try to disarm him by love. Living among decent people your conduct may not be described as non-violent. Mutual tolerance is non-violence. Immediately, therefore, you get the conviction that non-violence is the law of life, you have to practice it towards those who act violently towards you, and the law must apply to nations as to individuals. Training is no doubt necessary. And beginnings are always small. But if the conviction is there, the rest will follow.

★

There can be degree in violence, not in non-violence. The constant effort of the votary of non-violence is to purge himself of hatred towards the so-called, enemy. There is no such thing as shooting out of love.

★

Non-violence succeeds only when we have a living faith in God. Buddha, Jesus, Mahomed—they were all warriors of peace in their own style. We have to enrich the heritage left by these world teachers. God has his own wonderful way of executing His plans and choosing His instruments. The Prophet and Abu Bakr trapped in a cave were saved from their persecutors by a spider which had woven its web across the mouth of that cave. All the world teachers, you should know, began with a zero.

—Gandhiji.

અહીંસા

બીજાઓ સાથેના પોતાના અંગત સંબંધમાં અહીંસાનો પ્રયોગ નથી કરતા અને વધારે મોટી બાબતોમાં કરવાની આરા સેવે છે તે લુહ કરે છે. દાનની જેમ અહીંસા પણ ધરતીજ સહ થવી જોઈએ. પરંતુ જે વ્યક્તિને અહીંસાની તાલીમ લેવાની જરૂર હોય તે પ્રજાને પણ એવું રીતે તેની તાલીમ લેવાની જરૂર રહે છે. કોઈ પોતાના મંડળમાં અહીંસા જાળવી બહાર હીંસા કરી નહિ શકે. તેમ કરનાર પોતાનાં મંડળમાં પણ અહીંસા ખરી રીતે નથી પાળેતો. ઘણી વખત અહીંસા દેખાવતીજ હોય છે. હીંસાનો સામનો કરવાનો વખત આવે, જેમ કે, દાખલા તરીકે, કોઈ ચોર કે ધુની સામે આવેલો હોય, ત્યારેજ અહીંસાની ખરી કસોટી થાય છે. એ વખતે યા તે તમારે ચોરનો સામનો ચોરનાજ હથીમારથી કરવો રહી અથવા તે તમારે તેને પ્રેમથી છતવો રહી. સારા માણસો વચ્ચે રહીને તમારાં વર્તનને તમે અહીંસક નહિ ગનારી શકો. અરસપરસ સહિષ્ણતા એટલે અહીંસા ગણાય. એટલે જેવી તમને ખાતી થાય કે અહીંસા એ છતવનો કામદો છે તેવાજ તમારે તેનો પ્રયોગ તમારી સામે હીંસા કરનારા પ્રત્યે કરતા યવું જોઈએ. અને જે કામદો વ્યક્તિઓને વિષે લાગુ પડે છે તેજ પ્રજાઓને વિષે લાગુ પડે છે. તાલીમ ની અવસર જરૂર હોય છે અને એજમાત માતા પાયાપર થાય છે. પરંતુ તેની ખાતી થઈ શકે તે પાછીજું આગોઆપ થઈ રહેશે.

★

હીંસામાં પ્રમાણ હોઈ શકે, અહીંસામાં નથી હોતું. અહીંસાના ઉપાસકે સદા પોતાના કહેવાતા શત્રુ પ્રત્યેનો તિરસ્કાર પોતાનામાંથી કાઢી નાખવા સતત પ્રયત્નવાન રહેવું જોઈએ. પ્રેમભાવથી બંધુક ચલાવવી એવી કશી વસ્તુ છેજ નહિ.

★

અહીંસાની સફળતા ત્યારેજ થાય છે જે ધર્મરૂપર આપણને છતવે શકે હોય. ભુખ, ઇશુકીરત, મદમદ પયમગર—એ સવળા પોતપોતાની રીતે જુલમ સાંતીના ચોદાઓ દેતા. એ જમતશુરઓ આપણે માટે વારસો મુકી ગયા છે તેને આપણે ફળદ્રુપ બનાવવો જોઈએ. ધર્મરૂપે પોતાની ચોલનાઓ અમદમાં મુકવાને અને પોતાનાં સાધનો પસંદ કરવાને પોતાની અભય રીતે હોય છે. મદમદ પયમગર અને અશુભકર બ્યારે શુકામાં સપકાઈ ગયા હતા ત્યારે શુકાના દારપર કરોળીયાએ કરેલાં જાળાંથી તેઓ દુસ્મનોથી બચી શક્યા હતા. સવળા જમત શુરઓએ સમ્માત શુ-નથીજ કરેલી છે.”

—ગાંધીજી.

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY
CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.

EMBOSS GEORGETTES
all shades 45" 10/6 yd.

OPAL GEORGETTES
45" all shades 12/6 yd.

VELVET CHENILLE
GEORGETTES 45" 15/6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE
Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES
4/11 yd.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS,
TIES, HANDKERCHIEFS Etc.
Specially reduced.

SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE
SAREES.
all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES
22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK
SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK
SAREES with borders 63/- each.

LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES,
PANTIES, BLOOMERS etc.
Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings
Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals
Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL
SHAWLS 17/6 to 30/- each.

INFANTS COF BLANKETS
Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE
DRESSES SMOCKED
18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS,
BIBS, PILCHERS,
all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered 4/11 each.

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedspreads
at Reduced Prices.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals
all shades sizes 3 to 7 16/6 pair.

Phone 33-6229.

JAYBEE SILK HOUSE

P. O. Box 5169.

39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

**BONES
WANTED**

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

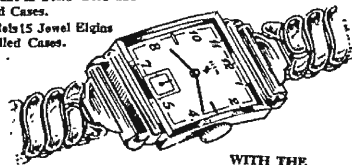
THE
**BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.**

SARNIA,

NATAL.

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel
Elgin De Luxe in Solid Gold and
Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins
in Gold Filled Cases.

WITH THE
NEW MIRACLE
DURA-POWER MAINSPRING
ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. Eloff & Market Sts., JOHANNESBURG.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

Managing Director: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary
and Criminal Investigation Department, S.A. Police.

Manager: MINDEN PLUMLEY, ex-Hendon Police College and Criminal
Investigation Department, New Scotland Yard, London.

Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out
in Strictest Confidence.

11/12 Pastena Chambers, Jeppe Street, P.O. Box 5199 Johannesburg
Phones: - Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had
at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

The
New India Assurance
 Company Limited

for
FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT
1919-1950
31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

WANTED AGENTS in the Union of South Africa for
 Life, Fire, Marine And Accident Business.

Apply giving full details to:-

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.,

Principal Controlling Officers,

New India Assurance Company Limited

74 Victoria Street, Durban.

AS OTHERS SEE US

Extract from the "Review" (London) of 29-9-1950

A LEADING INSURANCE JOURNAL

"The Business of the New India has developed very strongly in the past three years with successive increases."

"The FIRE ACCOUNT has a remarkable record of sustained property."

"The MARINE FUND is more than double (237 per cent) the amount required."

"The ACCIDENT ACCOUNT has an even more magnificent profit record . . . over the past 10 years."

"LIFE BUSINESS: Life Department has been writing comparatively big business for the past 5 years."

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force	
Marine Premium	56,04,844	exceeds	54,34,00,000
Miscellaneous Premium	35,84,968	Assets exceed	15,36,00,000
Life Premium	2,88,79,302	Total claims paid over	17,95,00,000

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
 Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.

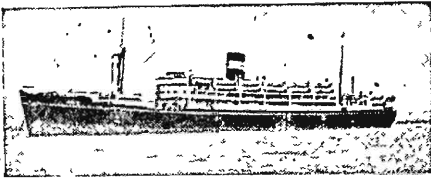
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

Cable & Telegraphic
 Address:

"RUSTOMJEE" or
 "NIASURANCE"

**EXPERIENCED,
 RELIABLE
 AGENTS
 MAY APPLY**

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

B. I. S. N. Co. Ltd.

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without food	£75-15-0
Second "	"	"	50-13-0
Inter-Class	"	"	34-3-0
Unberthed (Deck)	without food		21-3-0
Muslim Special Food	£11-10-0	Ordinary Food	£5-0-0
Hindu Special Food	£10-3-0	Ordinary Food	£4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.
Tel. Add.: "KARAMAT."

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

**IMPORTED & GOVT. CERTIFIED
VEGETABLE & FLOWER SEEDS**

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS,
HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS ABSOLUTELY THE BEST.

DHIRUBHAI P. NAIK

Insurance & General Agent

For Life, Fire, Burglary, Riot, Accident, Plate Glass, etc.

Representative: National Mutual Life Assn Of Australasia,
Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Consult Us For Your Income Tax, Personal
Tax, Revenue Clearance Certificate And
Immigration Matters.

Telephone: 33-9033. 29a Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

EVERY

**FRIDAY from
NAIROBI—**

A Constellation leaves for KARACHI and BOMBAY with immediate connections for all parts of

**INDIA and
PAKISTAN**

This is the fastest, most direct and most comfortable route, IMMEDIATE BOOKINGS AVAILABLE.

"CARGO ACCEPTED;"

AIR-INDIA

Incorporated in India.

Members of I.A.T.A.

International LTD.

P.O. Box 3006, NAIROBI. Cables "AIRINDIA."

For details apply to I.A.T.A. Agents and Airlines.

RUBBER STAMPS

(8 HOURS SERVICE)

PRINTING

(DONE AT SHORTEST NOTICE)

Standard Printing Press

GENERAL PRINTERS and RUBBER STAMP MAKERS.

73 BEATRICE STREET,

DURBAN

ESTABLISHED 1927.

PHONE 61006.

TELEGRAPHIC ADDRESS:

P.O. BOX 2782.

"QUICKPRINT"

Pilgrims!

JOURNEY TO

MECCA

by comfortable 2 or 4-engined aircraft

- Save up to 40% on scheduled air fares.
- Reduced rates for large parties or whole plane charters.
- Payment accepted on the lay/by system —Save while you wait.
- Re-entry visas arranged before you leave.

Full details from

AIR EXCURSIONS AND CHARTERS

314/5 Service House, Anderson Street, (near Harrison Street) Johannesburg
Phone: 22-2342

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 6.—VOL.—L.

FRIDAY, 15TH FEBRUARY, 1952

Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price: SIX PENCE

"Not enjoyment and not sorrow
Is our destined end and way,
But to work that each to-morrow
Finds no farther than to-day."

(Longfellow: "The Psalm of Life")

THERE are—there probably always have been—two ways of looking at Life, the egocentric and the altruistic.

The egocentric is that in which the personality self and what are reckoned to be its principal interests come first and to the promotion of which the talents of the particular individual are primarily directed. The altruistic is that in which the separate ambitions and appetites of the individual are subordinated to the service of others; in which the needs and interests of the larger self of mankind takes precedence over those of the separate or personality-self of the individual concerned.

Now growth, progress, the becoming something higher and better, fuller and richer, is a natural and healthy urge in every form of life. Life, in whatsoever form it manifests—in every one of its so-called Kingdoms—seeks to express or shew forth its highest potentialities. In the plant world, for instance, root, stem, branch, leaf and blossom, colour, shape and perfume are all potentialities involved or locked up in the tiny seed; potentialities which become active manifested powers when the necessary conditions are afforded. The seed contains within it all that, given the required opportunities, develops as plant in all its aspects.

As below, so above. The human being, Man, is also a unit of life—consciousness but one occupying a vastly higher rung on the evolutionary ladder.

As above, so below. Just as the sub-human Kingdoms—mineral, vegetable and animal,—are stages in growth or evolution towards the human, so is the human, at its present stage of development, moving, albeit very slowly, towards the superhuman or superman stage.

Human growth shows forth as Character. That the virtues or perfections usually attributed to divinity or super-humanhood are

THE WAY OF TRUTH ALONE WINS TO FREEDOM

(L. W. Ritch)

latent in human beings and may be developed has been proved repeatedly by the appearance from time to time in the field of human endeavour, of the saints, sages, devotees and self-sacrificers—Mankind's finest flowerings; Mankind's greatest teachers and exemplars. To again quote Longfellow, "The lives of great men all remind us we can make our lives sublime."

Now, the normal, average human being believes in making the most of his brief life on this earth; in "doing the best for himself" with the talents he possesses. A perfectly natural outlook; one in which there is nothing essentially wrong.

On the contrary, the Pundits who have specialised in the Science of Life, its meaning and purpose, assure us that the object and purpose of our being here at all is to make progress towards something higher, happier, bigger, more godlike; towards man becoming a self-conscious, purposeful, co-operator in the divine plan which is evolution.

Where we have gone astray, however, and created discord and strife instead of harmony and peaceful collaboration is in looking for our gains in the wrong direction.

"Mistaking the Fires of Lust for Sunlight of Life" (to quote a great Teacher and Exemplar) we have thought to find happiness, peace and satisfaction, where they never can be found, viz. in pursuit of what has earlier been called the egocentric way of life, the living on each other, instead of the altruistic, or living for each other.

In our deliberately encouraged appetite for worldly riches, place and power, we have grown blind to our spiritual nature or self and deaf to its appeals. The still small Voice has become small indeed. The messages or teach-

ings of the Sages and Exemplars who, themselves have found and followed the True Way of Progress and Happiness have lost their meaning and significance.

We no longer accredit them, or, if not actually discredit them, discount their value and importance and pursue the uneven tenour of our own way.

The Fatherhood of God and Brotherhood of Mankind with its soul-searching implications, when put to the test, seen to be little more than an empty phrase.

In short, we not only read the meaning and purpose of a single earth-life out of its context, so to speak, but concentrate it to the satisfaction of our bodily desires and appetites.

Now, far-fetched as many still regard it, we are largely if not wholly, the Captains of our Sou's and the Masters of our Fates. We make or mar not only our present but the future that stretches endlessly before us. We are but reaping what we have previously sown. We must reap what we are now sowing.

As our editor wisely reminds us in his leading article of 25th January ("Prayers For Rain"), "If we believe in blessings we must also believe in curses."

But, we do our own blessing and our own cursing. Our environment as well as our character are of our own making. As the wise Buddha emphasised, "Ye suffer from yourselves; none other compels. He (Man) cometh reaper of the things he sowed. Sesamum, Corn, so much cast in each birth. And so much weed and poison stuff to mar him and the aching earth."

Which being so, this one conclusion at least would seem to emerge beyond any shadow of doubt. Unless there is a complete reorientation of Life its meaning and purpose, we shall continue to go round in a vicious

circle indefinitely. We shall continue cultivating Dead Sea Fruit; sowing the Seeds of Strife and foolishly expecting such seed to produce Progress, Peace and Happiness.

First and foremost, Man must regain a proper appreciation of his place in the scheme of things in the vast Whole of which he is part. He must realise that true progress, for the individual, lies along the path of Service of that whole of which he is a part. That, The Fatherhood of God and The Brother-relationship of Mankind, irrespective of race or colour distinctions, is a fact and not merely a pretty sentiment of race or colour distinctions, is a fact and not merely a pretty sentiment or empty figure of speech... And, that being a fact, that relationship involves duties and obligations which cannot be ignored or disregarded save at our peril.

Are we learning the lesson or aren't we?

Pacifists Protest Against Ban On Rev. Michael Scott

The following is the text of a letter sent to Dr. T. E. Donges, Minister of the Interior, by the Federal Pacifist Council of Australia, from 17, Woodstock Street, Balacava, S.16, Victoria, Australia. The letter speaks for itself.

"Sir,—The members of the Federal Pacifist Council of Australia, and especially those attending its seventh Annual Conference in Melbourne, were shocked to learn of the decision of your Government to declare the Rev. Michael Scott a prohibited immigrant. This further discrimination, this time against a minister of an established church, is a retrograde step in the progress of world democracy, and will most surely be deplored throughout the whole world. We sincerely hope, that your Government will reconsider this decision and will allow Rev. Michael Scott to return to his work in South Africa."

Indian Opinion

FRIDAY, 15TH FEBRUARY 1952

Peace Be To The King—Long Live The Queen

TODAY His Majesty the King perhaps more than any other Commonwealth country. Our association with England has been for the last two hundred years, during which period we have passed through many vicissitudes. There were times when things appeared very gloomy

King George VI will be laid to rest. Fifteen years of his reign, will come to an end. And how stormy they were, having had to be in the thick of a war, the horrors of which none have yet forgotten nor can they ever

HIS MAJESTY KING GEORGE VI

He has wandered into a better land, may his soul rest in peace.

forget! And the United Kingdom and the Commonwealth, over which the King's flag flew, can the least forget. The King had to witness the merciless attacks on England but by the grace of God he was fortunate to see her saved. We Indians mourn the loss of H. M.

almost to the breaking point. By a strange coincidence England was involved in two wars—a violent war and a non-violent war—at the same time. The violent war was with Germany and her allies and the non-violent with India. She won vic-

HER MAJESTY QUEEN ELIZABETH, II

God Bless The Queen!

tory in the violent war but not peace; she seemingly lost in the non-violent war, for she had to concede to India's demand for complete Independence, but she won peace and love and friendship of four hundred million people. The gain on both sides was equal. Today India is on friendlier terms with England than she ever was. And no small amount of credit goes to H. M. King George VI, who played by no means a small part in bringing about this happy consummation. It is for this reason, above all else, that we Indians are tied with affinity to England and to the late King and share the sorrows of the Royal family and the people of England.

Joy and sorrow always go together. That is the law of Nature. Whilst, therefore, on the one hand we mourn the loss of the King it is at the same time an occasion of joy, for us to be able to celebrate the accession to the throne of the

twenty six-year old Princess Elizabeth as Her Majesty the Queen. We can only pray that she will have come to the throne as an Angel of Peace and that God may bless Her Majesty with wisdom and ability to become during her reign truly the Angel of Peace.

May the soul of the King rest in eternal peace. Long live the Queen!

Fountain Of Wisdom

Not until we can love all races, all so-called nationalities, as Christ loved them, are we on the road to peace on earth.—SIR WILFRED GRENFELL.

—o—

O Divine Master, grant that I may not so much seek to be consoled as to console; To be understood as to understand; To be loved as to love; For it is in giving that we receive; It is in pardoning that we are pardoned; And it is in dying that we are born to eternal life.—ST FRANCIS.

—o—

Life finds its wealth by the claims of the world, and its worth by the claims of love.—TAGORE.

Racial Unity

WE are happy to note the formation of a new organisation called Racial Unity, in London, which aims "to remove the causes of bitterness between races." The organisation was conceived, we are told, by Miss Mary Attlee, 77 year-old sister of the former British Prime Minister and has been blessed by no less a person than the present British Prime Minister, Mr. Winston Churchill. Mr. Churchill is reported to have sent a message stating that the Conservative Party "is in full agreement with the need for taking all practical steps for the improvement of race relations throughout the world." Mr. James Griffiths, former Colonial Secretary, is reported to have said: "The backward people of the world are growing up. We have no right to stop them. We must assist them in their growth. There is no place within the Empire for racial superiority doctrines." The former Liberal M.P. Mr. Dingle Foot, is reported to have said, racial unity was possible only on a basis of equality, which in the first place meant equality of civil rights. Lord Hailsham, former Conservative member of the British Parliament, who presided, at the meeting at which the organisation was formed, is reported to have said the new organisation was founded on Article One of the United Nations Declaration of Human Rights: "Human beings are born free and equal in dignity and rights."

Here locally we have the Christian Council of South Africa working for a convention representative of all sections of the people to bring about better race relations.

All this sounds good and encouraging, at a time when race relations in South Africa are fast deteriorating and there is no knowing when they will burst into a conflagration, the like of which has never yet been seen.

We are very much afraid, however, the destructive forces are working at a pace it is going to be difficult, if not impossible, for the constructive forces to overtake.

Whilst we are preaching non-violence to the non-Europeans, who are victims of the growing race antagonism, acts of provocation from the opposite side are not wanting. Unless the news-

papers, which are instruments to mould public opinion, cease supplying the public with sensational news and maintain their own equilibrium in discernment of the things they give publicity to, we are sorry to have to say that they will be responsible to a large extent for any trouble that—God forbid—may arise. To give just one instance, 'The Natal Mercury' dated February 12, gave a picture of an injured sergeant in the Durban hospital, who is said to have had a narrow escape, when he was attacked by Natives, on Sunday afternoon, following a faction fight near the Tugela River, on the North Coast of Natal. There are numerous such instances the result of which can only be to rouse the feelings of the unthinking White people against the non-White.

The story in the present instance is that two policemen were investigating a faction fight in the Newark area, on the North Coast of Natal. The swift action of a young European constable in grabbing the rifle of his colleague, who had been struck unconscious by an angry mob of Natives, and firing a series of shots, it is stated, saved both their lives. The constable was also attacked by the mob, it is said, who took his revolver away from him before he could defend himself or his superior. The attack was made on both simultaneously. Several shots were fired at the policemen by the Natives—(none of them, however, seem to have injured the policeman!) The public is not told about the result of the series of shots fired by the policemen. Then there were 15 armed European and 20 Native police at the scene and 80 Natives were arrested of whom 19 were later released and six were taken to hospital with injuries received during the original faction fight. One Native who had been shot through the leg was taken to King Edward VIII Hospital in Durban.

What gallantry worthy of being publicised there is in defending oneself fully equipped with arms against an unarmed mob is beyond us. In fairness should not similar publicity be given to the injured Natives too?

Similarly many letters creep into the forum columns of the Press which do no good to anyone except creating racial antagonism. Such letters need to be well scrutinised before they are given publicity. The Press has

a great responsibility. It can be instrumental in creating trouble as well as averting it. The time has come today for the Press to align itself with all the good forces and exert all its intelligence and energy in averting trouble. We very heartily welcome the coming into existence of Racial Unity and the good work being done by the Christian Council of South Africa and pray that its noble efforts to remove the causes of bitterness between races may be fruitful.

NOTES

Time To Think Again

'The Star' (Johannesburg) writes under the caption 'Time To Think Again': In its efforts to secure what it believes to be a better deal for the Natives, the African National Congress has made the tactical error of presenting its case in the shape of an ultimatum. It has called on the Government to repeal all discriminatory legislation within the next month. This has been coupled with a threat that if the request is disregarded the congress will stage protest demonstrations on April 6—Van Riebeeck Day—"as a prelude to the implementation of a plan for the defiance of unjust laws." Dr. Malan has replied with a categorical rejection of the demands and a warning that if the campaign of "defiance and disobedience" is proceeded with and the Bantu population is incited to defy law and order, the Government will use all their resources to quell disturbances and take drastic action against the instigators. In this unhappy and ominous atmosphere, charged with forebodings of violence and blood shed, we consider it to be our duty, and the duty of all responsible South Africans of every race, to urge upon the leaders of the African Congress to think again and to return to the path of reason and prudence. Writing in the firm conviction that the Natives are deserving of a better fate than they have had from the present Government, we say in all earnestness that the course which the congress has so far taken can do no good to anyone. It can do no good to the Native, for it will, only lead to calamity for many innocent people and it will not advance by one iota the cause for which they will suffer. On the contrary it will drown the voice of moderation, both among Europeans and non-Europeans, and will gravely embarrass those Europeans who have a right to call themselves the best friends

of the Native in his struggle for justice. It will antagonize many other Europeans whose sympathies today are with the Native, but who will not be prepared to side with lawlessness or any form of extremism. If the congress pursues its threat, it will play into the hands of those very elements that are determined to close for the Native every avenue of advancement and every prospect of fair political representation in the land of his birth. No reasonable European in South Africa can view the present trends of Native policy with anything but disquiet. The most tragic development has been the silencing of moderate Native opinion and the summary abandonment of the machinery of consultation with the Natives on the measures that most directly affect their interests. For that situation, this Government must be held responsible. Grievous as the position is, however, it is not one that warrants despair or desperate remedies. In the Union there are strong forces that are working unremittently in order, in the fullness of time and by all constitutional means, to rid South Africa of a regime that has brought the country to this pass. There is still hope for sanity; but it is not a hope that can be fulfilled by ill-judged threats and reckless actions.

Time To Speed Up

While we appreciate the spirit in which the above advice has been offered by 'The Star' we cannot help saying that the Natives have been given sufficient cause for becoming desperate, and the time is passed when matters can be allowed to go on at a snail's pace. The thinking Europeans must not forget that they are after all the rulers and must bear the share of the misdeeds of the present Government. Something drastic must be done to bring about a revolution in the present state of affairs. Whilst our fullest sympathy goes out to the African people we must warn them, at the risk of repetition, that unless they are thoroughly disciplined in the way of Truth and Non-violence they will be treading a dangerous path which will bring misery and ruin to themselves. They must be sure of their ground and calm, cool and collected in every action they take.

Dr. Moroka's Reply To

Dr. Malan

Dr. Moroka, President of the African National Congress has sent a reply to Dr. Malan's recent letter that the Government would use all the machinery it has to quell any disturbances arising

from the mass action proposed to be launched by the Congress. Dr. Moroka has stated that the Congress will act no-violently and undeterred by threats will carry out their proposed plan of action.

Pandit Rishiram

After spending six weeks in Durban Pandit Rishiram left last Monday for Pietermaritzburg, where a week's crowded programme has been arranged for him. During the six weeks spent by Pandit Rishiram in Durban he gave several lectures on social, cultural, educational, religious and philosophical subjects and conducted a Gita class, which was attended by hundreds of men and women. Pandit Rishiram has done more within a brief period of six weeks than could have been done within a year to raise the community from the material plane to the spiritual, for which the community owes Panditji a deep debt of gratitude. Pandit Rishiram has been granted a permit for three months stay in the Union by the Government. Efforts are being made to get the period extended. In view of the very useful services rendered by Pandit Rishiram it is our fervent hope that the Government will consider this application favourably. It is not the Indians alone but the Europeans and other communities too who are benefiting by the presence of Pandit Rishiram.

A welcome reception was given in honour of Pandit Rishiram on Monday, February 11, by the specially appointed reception committee in Maritzburg, Mr. S. R. Naidoo presiding. Pandit Rishiram spoke on "Religion As A Universal Problem." On Saturday, February 16, Pandit Rishiram will speak at the Maritzburg City Hall on "India And The World." Dr. E. G. Malherbe will preside. On Monday, February 18 a farewell reception will be given in his honour at the H.Y.M.A. Hall. Pandit Rishiram will thereafter leave for Johannesburg breaking his journey for a day in Ladysmith.

Congress Leaders Before Court

Indian Congress leaders—Dr. Yusuf Dadoo, president of the South African Indian Congress, Mr. A. I. Cachalia, secretary of the Congress, Mr. Ismail Bhoola, Mr. Rasik Desai, Mr. Suliman Saloojee, Mr. Khalil Saloojee, Mr. Suliman Moosa, Mr. Govender Sooboo, Mr. Paul Joseph and Mr. T. N. Naidoo are to come before the Court today in Johannesburg on a charge of obstructing the police. They were released on £15 bail each.

A Leading Indian Of S. Rhodesia Returns From India

Mr. Dayalji B. Naik, a leading Indian of Southern Rhodesia, who went on a visit to the Motherland after fourteen years, met Cabinet Ministers and prominent leaders and discussed with them the conditions of Indians in Southern Rhodesia. Mr. Naik was much impressed by the progress India had made since achieving her independence and was glad to be back among his Rhodesian brethren. Mr. Naik has brought with him a message of good wishes from Raja Maharaj Singh, Governor of Bombay. In the course of his message the Raja Sahib states: "I trust that whatever their creed and position may be, the Indians in Southern Rhodesia will remain united and will do their utmost to improve their position and to secure for themselves all the rights enjoyed by their European fellow citizens. I wish them particularly to devote their attention to the education of their girls and to an improvement in the standards of living. They should remain on friendly terms with the European and African residents of Southern Rhodesia."

'Harijan' Papers To Close

Down

The following note appears in 'Harijan' dated February 2.

Though from 1946 onwards the circulation of "Harijan" papers has progressively diminished, they paid their own way. But during the last two years the number of subscribers has been so reduced that the Navajivan Trust has been put to a heavy loss on their account, and there is no sign of improvement. The number of subscribers is falling continuously. Gandhiji was opposed to the publication of papers at a loss. And it is against the policy of the Navajivan Trust to accept advertisements. Hence, after considering the whole question from all sides, the Navajivan Trust has, with very great regret, decided to close down the papers from the beginning of their new year, i.e. March 1952. The subscribers and readers of "Harijan" are hereby informed that all the three "Harijan" papers will close down from March 1952. It is unnecessary to relate the contribution made by these papers in shaping the public life of this country. But in view of the number of their subscribers, the Trust has been compelled to come to the above decision.

Knowing about the above decision of the N. J. Trust a request has been received from the Sarva Seva Sangh, Wardha, that it should be allowed to carry on 'Harijan' (English) on its responsibility. Hence it is decided to entrust to the S. S. Sangh 'Harijan' (English). The Sangh will carry it on in accordance with Gandhiji's principles and policy

and without taking advertisements. Thus, from the point of view of subscribers, the net result of the decision is that not three but two—the Hindi and the Gujarati editions—will cease publication. The English Paper will continue to be published by the Sarva Seva Sangh, Wardha, of which agents and subscribers will please take note.

THE PLIGHT OF MEAGERLY FED NATIVE CHILDREN

EVERY morning at 4.30, a little band of boys and girls sets out from the huts which are their homes at Chaka's Kraal on a four-hour journey to school in Durban. Their lessons start at 8.30. Four and-a-half-hours later they gather round for their first meal of the day.

This meal consists of either three-quarters of a cup of milk or two slices of bread and, occasionally, a small bowl of bean soup. That is all they get to eat until they reach home in the early evening—sometimes as late as 8 p.m.

That mid day meal is the Government's penny-farthing banquet—in fact it is rather less, being exactly 1 1/5d., the amount allowed Native schools per day per pupil for feeding.

Until 1948, the amount allowed was 2d. a day. Then it was reduced to the present amount, since when food prices have continually soared, and now threaten to make the school feeding scheme for Natives a mockery. Children are so underfed in most cases that fainting during the class is an everyday occurrence.

Medical science has proved that growing children need a minimum of between 2,500 and 3,000 calories a day, and the food consumed must contain a variety of proteins. A Durban doctor calculated that the Native school children's midday "banquet" contained probably less than 400 calories.

"... probably half of what the average Kheisene on the Berea eats at a sitting," he explained. "In addition, the food the money allows the Native schools to buy does not supplement his daily diet as it is supposed to. It contains starches which the Native eats at home."

When the allowance was 2d. Native school lunches included bread and butter, a full cup of milk, and in addition vegetable soup served with bread twice a week. Now at least one school has abandoned trying to feed pupils, buying milk with the allowance instead. This allows three-quarters of a cup a day.

Native teachers said that since the allowance was cut children have become listless, particularly those over the age of 13, for whom there is now no allowance.

"Even the small amount of food the 11-5d. allows us to give the under-13s is better than none at all," one said.

But for Too H, which gives many of the schools a milk allowance, schools do not know how they would carry on. A few schools are more fortunate as they get sandwiches sent each day from European school-children.

At many Native schools children are told to ask their parents for money each month to subsidise feeding. The small amounts parents can afford (and in some cases nothing) add little that will buy food to add to the midday snacks.

Doctors last week agreed that the allowance was grossly inadequate.

"It should be increased to allow the Native children's staple diet to be supplemented with food containing much-needed proteins," one doctor remarked. "Their parents often cannot afford to give them a balanced diet, and if the Government want a healthy race of Natives something must be done about school feeding."

This view differs from that of Dr. J. C. Coetzee, Chief Medical Officer of Health in 1950, who said in a memorandum to the commission of inquiry investigating school feeding that it was not necessary for Native children.

The Native's mental make up, he said, did not allow him to use up unnecessary energy, and at night he went to bed early and was refreshed after adequate sleep—"Natal Meronyr"

HINDU DHARMA
By— M. K. Gandhi
Price 10/-

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P. Bag, Phoenix, Natal.

NEW BODY FOR RACIAL UNITY

BY a unanimous vote taken before a mixed audience of about 2,000 at the Central Hall, Westminster last week a new organisation called Racial Unity, which aims "to remove the causes of bitterness between races," was formed.

The organisation hopes to collect £30,000 a year for the next three years to propagate its aims through the films, radio, Press and education authorities. It intends to run a regular publication and to set up a central bureau to act as liaison in the field of race relations.

In proposing the formation of Racial Unity, Mr. James Griffiths, former Colonial Secretary, said that in all the countries he had visited during his term of office he had gained the impression that the backward people of the world were reaching out for a new life.

To the question he had had put in Africa again and again. "What is your most urgent need?" he had always received the same answer: "The most urgent need of our people is for education. We want schools and more schools. We want the knowledge you already have."

He said: "The backward peoples of the world are growing up. We have no right to stop them. We must assist them in their growth. There is no place within the Empire for racial superiority doctrines."

The former Liberal M.P., Mr. Dingle Foot, said racial unity

was possible only on a basis of equality, which in the first place meant equality of civil rights.

The idea of the new organisation was conceived by Miss Mary Attlee, 77 year old sister of the former Prime Minister. She was a missionary in South Africa for 35 years.

In a speech read by Miss Marjorie Frie, Miss Attlee said she decided in 1927 to throw in her lot with the Coloured people of South Africa because she was "distressed and ashamed at the attitude of the average European towards the Africans and Coloured peoples of the Cape."

Among those present at the meeting were many Indians, Africans, Malaysians and West Indians

The Prime Minister, Mr. Churchill, sent a message that the Conservative Party "is in full agreement with the need for taking all practical steps for the improvement of race relation throughout the world"

Mr. Attlee wrote to say he hoped the activities of the movement would help to break down misunderstanding and promote a real brotherhood of man.

Lord Hailsham, former Conservative member of Parliament, who presided, said the new organisation was founded on Article One of the United Nations Declaration of Human Rights: "All human beings are born free and equal in dignity and rights."—"Daily News" and Sapa-Reuters.

CHRISTIAN COUNCIL OF SOUTH AFRICA

NATIONAL CONVENTION TO SETTLE RACIAL PROBLEMS ADVOCATED

THE biennial meeting of the Christian Council of South Africa was held in the Cathedral, Hall, Capetown on January 23. The Council came to the following conclusions:

"Two and a half years have passed since the conference convened by this Council met at Rosettenville near Johannesburg. We have been greatly encouraged by the interest it aroused both in our own country and overseas. In particular we thank God for the deep sense of fellowship we have experienced with those who are striving to understand the will of God, which is the same for all men, even our sanctification.

"We recall with gratitude that when our brethren of the Dutch Reformed Churches in this country also held a conference at Bloemfontein in 1950 they

invited our Council to send a representative, which invitation we were glad to accept.

"We realize that some confusion exists in the minds of our brethren in other lands by the apparent opposition in the views set out by these two conferences, and by the different attitudes which exist among Christians in South Africa, especially in matters of racial policy. We have studied carefully correspondence received from responsible Church leaders overseas concerning the strained relations between our Government and the United Nations Organization, and on matters of general political concern such as the future of the High Commission Territories, as well as controversial legislation which has found its way into our Statute Book. We wish to

assure those who have written to us that we are very aware of our Christian responsibility in these matters. At the same time we have to state that in matters of high politics affecting the relations of our country to external authorities this Council is not constituted in a way which will enable it to issue with out inordinate delay authoritative statement on behalf of all its member churches.

"In matters affecting the daily life of the peoples of all races in our own country we cannot too strongly emphasise our conviction that joint consultation is the only means of promoting the blessings of peace and harmonious living in our land.

"Being in full Council assembled, with accredited representatives from 34 Churches and missionary societies, we appeal to those in power to take steps which will lead to a National Convention on such matters truly representative of all races in our land. We appreciate that this may not be possible of immediate achievement, and we appeal earnestly

to those in authority to refrain in the meanwhile from any legislation or administrative action which might aggravate racial tensions, and to all others to abstain on their part from excoerbatation of feelings by anything in the nature of organized civil resistance.

"As evidence of our sincerity we set ourselves the task of working as a first step towards a Convention of Churches, and instruct the executive to prepare a plan of action to be placed before the next meeting of Council due to be held not later than January 1954."

TAMIL TEACHERS WANTED

Applications are invited from qualified Tamil Teachers to teach at the Hindu Tamil Institute Tamil School, Cross Street, Durban.

Good salary and excellent prospects offered to qualified men and/or women.

For further particulars apply to the

Hon. General Secretary
Natal Tamil Vedic Society,
781, Umgeni Road, Durban.
Telephone No 38686.

SWEETMEATS		
Pure	Wholesome	Healthy
★ APPETISING—		
★ DISTINCTIVENESS of Flavour.		
★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.		
★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.		
★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy any where in SOUTH AFRICA.		

એને દરેક બલતની મીઠાઈએ બનાવે છે અને બદાર ગાંબા એડરને સંભાળથી તપકેદ કરવા આવી વે છે.

- ★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.
- ★ We assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

—By—

Victory Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)

Phone 24965.

DURBAN

INDIA

INTERNATIONAL SPORTS WORLD TABLE TENNIS TOURNAMENT

THE 10th World Table Tennis Tournament was inaugurated by India's Health Minister Rajkumari Amrit Kuar in Bombay on February 1.

Speaking on the occasion Rajkumari Amrit Kuar said that international sports gatherings were to be welcome "in the world today which needs cheer and hope more than at any other time."

The table Tennis she added was played by millions today and attracted large numbers because it was a sociable game wholly independent of weather conditions and above all was within the means of most people.

She regretted that it had not been possible for Lady Bwaythling—donor of the men's team championship trophy—to be

Replying to the Mayor Hon. Ivor Montague, President of the International Table Tennis Federation praised the sporting spirit of Indian players. He said he was very happy that championships were being held in India this year. India, he added, was one of the "foundations in the world of civilisation" and a country with great future.

Brazilian players handed to Mr. Patil a letter from the Mayor of Rio De Janeiro containing fraternal greetings to the citizens of Bombay.

Sri Aurobindo University Centre Fund

An International University Centre is being established at Pondicherry in memory of Sri Aurobindo. Sri Aurobindo consecrated his whole life to the realisation of a new consciousness in humanity that will make it transcend itself, rise out of falsehood and ignorance and live in light and truth. The University is meant to give a practical and concrete shape to Sri Aurobindo's life-long effort. The education imparted in the University will be based upon his teaching. As desired by him, the education will be given free to chosen students from all nations, religions and professions. The institution will have no commercial basis or aim. The present Ashram itself is already a miniature international university and all can see for themselves how on a smaller scale the above efforts are being translated into practice. We

appeal to all who have good will and sympathy for the undertaking to contribute generously to the foundation and maintenance of the institution. Contributions can be made in money or in material expressly required. Payment should be made only to those persons specifically authorised by the Mother, or direct to her at Sri Aurobindo Ashram, Pondicherry.

International Student House For London

India's High Commissioner in London Shri V. K. Krishna Menon presented the first of three 10,000 sterling cheques to the Earl of Athlone, Chancellor London University, towards the cost of international students house on January 31. India is giving £30,000 over three years. There are now 3000 students from India in Britain including 1220 in London. Of the total 200 are women students.

India's Ambassador To Thailand

Mr. M. K. Kirpalani, I.C.S., who is at present Minister in Washington has been appointed India's Ambassador to Thailand.

Mr. Duleepsinghji, High Commissioner for India in Australia, has been concurrently accredited as India's High Commissioner to New Zealand.

WORLD COUNCIL HAS WOMAN CO-PRESIDENT

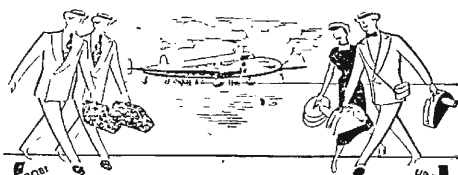
Rolle, Switzerland—Miss Sarah Chakko, President of Isabella Thoburn College, Lucknow, India, is the first woman co-president of the World Council of Churches since its organisation in 1948. Elected by the Council's Central Committee here, she succeeds Dr. T. C. Chao, Dean of the School of Religion, Yenching University, Peking, as one of six co-presidents. Miss Chakko was granted a leave of absence from her college presidency last year to serve as first secretary of the World Council's Commission on the Life and work of Women in the Church. Prominent in international Church circles, Miss Chakko has been a principal speaker at a number of world meetings.—Religious news service Photo.

She added, "Bombay is a city whose citizens are real lovers of sport and as a gateway to India Bombay has an atmosphere of internationalism all its own. I am, therefore, happy that the first world championships to be held in the East should be in this city."

Welcoming the representatives of 23 countries participating in the championships she said that the sport rose "above the narrow confines of race, creed and class. It teaches cooperation and maintains the standards of integrity."

in the city "but we do welcome very warmly her son Hon Ivor Montague, President of the International Table Tennis Federation."

A civic reception was accorded to the members of the international teams participating in the championships. Welcoming the players Shri S K. Patil, Mayor of Bombay, said that the people of Bombay were "sport mad" and the fact that the championships were being held there was a great tribute to the city and its sporting public.

VISITING EAST AFRICA?

Whether it be in search of new markets or just a routine check, the "Skylon" route north offers you a smooth comfortable way of flying direct to your appointments.

If you are combining business with pleasure, ask for details of our special excursion fares.

"Skylon" services leave DURBAN for East Africa every Tuesday at 08.15 and follow the smooth coastal route via Lourenco Marques and Mozambique.

THIS TIME—FLY "SKYLON"

Full details from: I.A.T.A. Travel Agents or South African Airways

HINDI SHIKSHA SANGH

ANNUAL DEBATE AND PRESENTATION
OF HINDI CERTIFICATES

THE HINDI language possesses potentialities of assuming, in another ten or fifteen years, the same status in the world, as English does today, and it is possible that more than 350 million people would be speaking the language in India and elsewhere," declared Pandit Rishiram, at the Avalon Theatre, Durban, on Sunday February 10, when he addressed a representative gathering of over 1000 people on "The Influence of Literature on Culture." The occasion was the Second Annual Debate and Presentation of Hindi Certificates organised by the Hindi Shiksha Sangh (Natal).

The Panditji spoke of Hindi as a unifying force and exhorted all Indians to study and promote it in view of its growing status. He spoke appreciatively of the services of Pandit Nardev Veda-lanker and enliterated the work of the Sangh. He also paid a glowing tribute to the literary genius and the manifold services of the late Swami Bhawani Dayal

Sannyasi, whose memory the annual debates intended to perpetuate.

Speaking on his subject, the Panditji stated that the degree and quality of the culture of any nation was determined mainly by its literature. Man raised himself from the material to the spiritual plane either by his direct association with men of learning and wisdom or by a deeper study of literature. Literature has very close relationship with human life and is helpful in rejuvenating withering humanity. It is an excellent means of making life enjoyable and purposeful. The literature of any country reflects the attitude, thoughts and aspirations of its people, he said.

Literary figures, he continued are immortal. They continue to live with us when the names of mighty monarchs and potentates sink into oblivion. The Panditji exhorted the people to study Indian literature—the Gita, the Upanishads, the Ramayana and the works of Kalidasa and Rabindranath Tagore—as they were second to none in awaken-

ing slumbering souls and pointing the road to spiritual purification and the realisation of the supreme.

The debate in Hindi on the subject, "The study and promotion of Hindi and other Indian languages in this country is necessary," was listened to with great interest by the audience. Most of the speakers kept the debate on a high level. Their logical presentation, department and control of the language were worthy of praise. The participating institutions were Meritbank Sanatan Dharma Oor-nath Sabha, Candella Estate Hindu Sangathan, Durban Centre Hindi Prachar Samiti, Arya Samaj, Plessislaer; Arya Yuvak Sabha, Durban; Veda Dharma Sabha, Pietermaritzburg and Shrimati Debiniz Free Hindi Pathshala.

The Swami Bhawani Dayal Sannyasi Memorial Trophy (presented by Mr. and Mrs. J. Magsanlal), for which the debating competition was held, was won by the Arya Samaj, Plessislaer—the institution that scored the highest number of aggregate points. Mr. Darsath Bandhu, of Arya Samaj, Plessislaer, was declared the best speaker of the day. Mr. Shishupal Rimbbaros (Arya Yuvak Sabha, Durban) and Mr. Shivaprasad Dookran

took the 2nd and 3rd positions respectively.

Certificates of examinations conducted by Rashtra Bhasa Prachar Samiti, Wardha, India in Durban in April, 1951 were presented by Pandit Rishiram to 55 candidates who were successful. The number of recipients of Parlobaya (Std. VIII) certificate was 1, Pravesh (Std. VI) 29, and Parambhik (Std. IV) 25.

Mr. Sookraj Chotali moved a special vote of thanks on behalf of the Sangh to Mr. A. B. Moses of the Avalon Theatre for granting the free use of its hall.

Cuticura
ANTISEPTIC
OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a "way in" for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

Stocked by all good Tailors

Albein Serges

and

Beintex Suitings

.....

TRADE ENQUIRIES ONLY

BEINASHOWITZ BROS.

WHOLESALE WOOLLEN MERCHANTS

333 Pine Street,

DURBAN.

Box 2689.

Tel. Add.: "SUITINGS."

Phones: 20063 & 63512.

★ THEY MADE HER A STAR ★

OUR NEW PICTURE SERIAL

"Bailey Films Ltd. want a stand-in for 'Flaggs Frazee'—an agent tells Sally Ross, actress."

"We haven't seen Flaggs for a week." Bailey says. "You're like her except for her dimples."

Carol Don, bit part actress, is jealous when she sees Sally greet Peter Bristol, camera man.

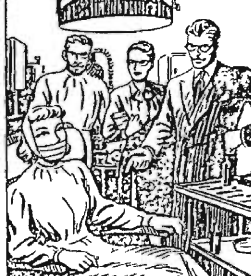
"John, Bailey, pleased with the 'rushes' says Sally, will you finish the film?" Yes.

"I'm so glad we've met again—I love you!" Peter says. "Miss me when I'm earning more money!" Sally says. "Yes!"

The plastic surgeon Doctor Siegel tells Bailey he will make the dimples on Sally's face and remove them later.

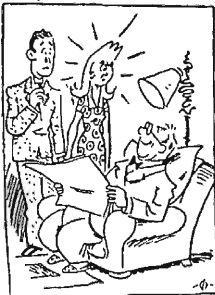

"Nobody must know," Bailey says. "You must be in Flaggs's flat and wear her famous silver leopard coat." Miss Gray, her secretary, will help you.

Sally in Flaggs's luxurious flat finds a note that puzzles and frightens her! (Contd. next week)

DAILY HUMOUR

"You have my benediction, young man, although we naturally will miss Sylvia. She has lived with us for so many years now."

"I only mean that there must be some sort of work which might interest you."

The best you can do is to pretend you're angry.

All Rights Reserved. Centropress Denmark

P.O. Box 96, Phone 24 71.
 To Furnish Your Home Economically
 See
LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.
 107 Prince Edward Street, DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS. RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWING MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

Partner:
 C. C. PATEL
 L. B. PATEL
 S. K. PATEL

Bankers: BARCLAYS BANK (D.C. & O.)

L. S. & COMPANY
 PHONE 429

Branches: P.O. Box 83, BROKEN HILL
 P.O. Box 89, LUANSHYA
 Telegrams and Cables: "CLOTHING"
 P.O. BOX 93,

NDOLA,
 N. RHODESIA

WHOLESALE MERCHANTS AND CLOTHING MANUFACTURERS

Things In General

Indian Republic Day Celebration

At the third anniversary celebration of the Republic of India, in the City Hall, Cape Town, Mr. J. L. Malhoutra, Assistant Secretary to the High Commissioner for India, delivered messages of goodwill from India. The Indian Republic Day Celebration Committee authorised the president of the meeting, Mr. A. B. Chikite, to send a message of congratulation and gratitude to the President of the Republic of India on the achievement of a Republic, and its interest in its people outside of India's borders.

At Springfield

The Springfield Hindu Sabha celebrated the third Anniversary of the attainment of Republican status by India, at the Springfield Hindu Government-Aided Indian School Hall. Mr. M. Beekran, who acted as the M.C., in his opening remarks mentioned that the holding of the Banquet was now an annual feature of the Sabha and both members and guests met on this joyous occasion to pay tribute to the leaders of India who had sacrificed their all for the attainment of India's freedom. Prayers were offered by Mr. D. Jadhunundhan. The following were among the speakers: Messrs J. Bharuth Ram, T. R. Durga; S. R. Maharaj; K. Bachoo; G. Becharie and K. Chetai. Dr. Dhawuran A. Behari was the guest speaker. Mr. R. Ramdharie moved a vote of thanks 'Musical entertainment' was provided by Messrs H. Dukhanti and B. Ramnath.

Welcome To Pandit Rishiram

The Springfield Hindu Sabha gave a welcome reception

to Pandit Rishiram, at the Sabha's School. The Panditji, delivered a lecture on "The Message of the Bhagvad Gita."

Springfield Hindu Sabha

On Friday, February 1st at Mr. J. Bharuth Ram, the President of the Sabha, after garlanding Mr. D. Jadhunundhan, the Grantee of Springfield Hindu and Hindi Govt Aided Indian Schools, presented him with a Silver Trowel, suitably inscribed on behalf of Sabha to perform the foundation laying ceremony of the new block of classrooms of the Springfield Hindi Govt-Aided Indian School. Mr. D. Jadhunundhan in the course of his address thanked the officials and appealed to those present to contribute generously towards the completion of the building. Mr. K. Bachoo, Hon. Secretary, presented a brief report on the activities of the Sabha and spoke in glowing terms of the good work that was being done by Mr. D. Jadhunundhan in the field of education. Others who spoke at the function were Messrs D. G. Satya Deva, Sahadaw Shah and Mr. S. R. Maharaj, Principal of the School, who moved a vote of thanks. The function terminated with the reciting of Shanti Patha and the distribution of sweet-meats,

Mushaera (Poetical Eisteddfod)

Under the auspices of the Muslim Institute, Durban, last Sunday afternoon, at the Madressa Hall (Pine Street), an Urdu Mushaera was held. There was a gathering of about one thousand of both sexes, to hear the Urdu Poets, Sayed Aser Saleri M.A.B.T. of Baroda, who is on a brief visit to this country, presided and delivered an eloquent address. The pro-

gramme started with a *Fateha* for the late Munshi Saheb Kadermia Imam (a noted local Urdu Poet) and his poetry was read at the function. The local poets Messrs Bashir, Haq, Sim, Shafee, Faruki, Cadery, Meer (Editor 'Indian Views') Mussav-vil and Yusuf read their poems which were much appreciated by the audience. The following sent their contributions which were read at the function: Saed (Johannesburg) Mahmud Lajpur Mujter (Dar-Es-Salaam) Nashtar (Zeerust) Naseh (Vrededrop) Wahshee (Newcastle) Sehbaz Fort Jameson and Naaz (a lady poetess) which also were well received. Hajee E. H. Ismail recorded the proceedings in his wire-recorder. The function ended at 7 p.m.

Hindu Young Men's Association

At the forty sixth Annual Meeting of the Hindu Young Men's Association, Pietermaritzburg, held on Sunday February 3, the following officials were elected: honorary patron: Sri Chakravarty Rajagopalachari of Madras, hon. life vice-president: Mr. S. R. Naidoo, hon. trustees: Messrs 3. Muthray Pillay, R. C. Pillay and R. R. Pillay; hon. president: Mr. R. C. Naidoo; hon. vice-presidents: Messrs S. K.

Naidoo, L. S. Moodley and R. N. Pillay, hon. jt. secretaries and treasurers: Mr. A. G. Pillay and Mr. R. P. Naidoo, hon. Manager: Mr. D. Vadival Moodley, committee members: Messrs R. Ramaswami Pillay, G. G. Naidoo, M. G. Moodley, K. M. Mudalair, T. Sinthal Rajah: (The following were elected to serve on the H. Y. M. A. Educational Trust Board: Messrs S. Muthray Pillay, K. M. Mudaliar, T. Sinthal Rajah, R. Ramaswami Pillay, and S. K. Moodley. The Association's representatives are Messrs R. C. Naidoo and A. G. Pillay, the current president and joint secretary.

Mr. Ally Mohamed Moosa of Ficksburg gave a feast to celebrate the birth of his son. Indians, Basutos and a few Coloureds were invited. People came from as far away as Durban, Pretoria, Johannesburg and other places to partake of the feast.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

Phone
Day 24169

Phone
Night 833549

L. RAJKOUMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

Save Money On FURNITURE

SPECIAL WHOLESALE DEPARTMENT TO CATER FOR STOREKEEPERS

Write for Price Lists and Illustrations of Factory-made Furniture:

Bedroom Suites, Diningroom Suites, Lounge Suites, Office Furniture, Kitchen Furniture and Occasional Furniture

You can also send Customers to our Showrooms to be served on your behalf or sell to them from our Catalogue which we can supply on application.

SIMPLEX FURNITURE FACTORY

(PTY.) LTD.,

64 Alice Street,

DURBAN.

वांयवा लायक पुस्तके

भाषीलुव साहित्य	संयुजी कान्ती	५०	दुडी वातांजो अने नवलक कथांजो	१०
भाषीलुवे वषेला अथवा भाषीलु	लुवन यरीत्रो		यरीत्रो अने प्रतीभां	४
उपर वषायासा पुस्तकेनो नीचे समास	भारी लुवन कथा जवाहरदासलु		विज वेषा	८
थाप छे.		१५	अनुपुवरी वातां संभव	११
आरुठ कथा (भाषीलु)	तेज यीत्रो पांय भक्षान वीरिना		मोरावी वातो	१
आभासा आ (अनुपुवरी भाषी)	यरीत्रो	६०	मोदान मोक्षप्रभ नवलकथा	
भाषीलुनो सरदार साधे	माहादेव देवालुव पुन'यरीत्र	२०	भा. १-२ सेरनी	११०
पत्रव्यवहार	सरदार पटेल वल्लभभाई पटेल	१०	अथ सविं स्रीधरराव	११०
भाषीलुनी साधना	भारी लुवन कथा राणेन्द्र प्रसाद	१००	अक्षयुद पासा	८
भाषीलुना समाजप्रभा			आराधु' मीन भा. १२	
लुवन परीक (श्री. प्रबुदास भाषीमे			सेरनी	१८
श्रीतीकस आश्रम ना देवोक्त भतीदास	केरदाक वांयवा लायक पुस्तके		आपती ठाल	७
पोताना लुवन परीक इरमान	आपणी क्रेस	४०	अपुवसा (वार भावने सेर)	१-२-२
अनेशो आवेप्यो छे.)	छन्दने पत्रो (नदर)	३०	अनुपुवी वातो	१०
भाषीवादी आर्थांक धारणा	लुप नदी रवेपाय (डाहसदाय)	५०	अने अंधा	११०
धर्मोत्सा मो'अडे (भाषीलु)	कठकी अथवा स'मुलीय' भाषी	२०	अथवाता वायरा	७
दक्षिण आर्थांजाना सत्याप्रदाने	(राधा कृष्णन)	२०	अनयन मोनेव	७
भतीदास	लुवता लहेवारो (भाडासाहेब)	४०	ठलीनाद	८
भाषुनी प्रसादी	जगताना भतीदासपु देभा		भीसा कोसा	३
(मथुरादास त्रीकभल)	दर'न भा. १-२. (नदर)	१-३-०	अथवा भाषु वापुजोना लुवनने	
भाषुना पत्रो: (आभासनी	डाहसदाय अने यीक्षु	२०	क्याड पावती मोनेव	७
अने उपर) स'पादक अडा अडेवकर	ओतराती विवाद्यो	१३	कथि वध	१०
पावानी उणेवणी (भाषीलु)	(भाडा अडेवकर)	१३	कवदाना कदा	७
माहादेव देवालुनी अयरी	लुद लीला	१६	उखो प्रयाग (वाता संभव)	७
भाप पहेलो	लुख यरीत्र (पथ)	४०	दीन यपी	७
" मीने	नवल अ'धावली	५६	अनयन मोनेव (स्वनिभाजो)	७
" त्रीने	मोपीयद रक्षीया.		कान्ती	६
" गोयो	(रशीया वीरो लखवा जेन)	१०	पयासवन' पथी	७
भाषी विचार दोहन भाषीलुना	शेक सपीअरना कथानका		वाय निमलु (अथवापु)	७
विचारने स्पष्ट अंड' पुस्तक	(वाता संभव)	१३	कठकी लुशापु	१
भाषुनी उरावासनी कदाथी	हुजुरत अडभव		कठकी सडकथी	५
(आभासान महेवना जेकीस मासने	(अरसास धम' उपर अजवापु)		इरीयालुव	६
भतीदास. वेभाका डो. सुधीला नैपर.)	पाडु' कडुत पुस्तक)	१०	नख अलु' मे	१
ईमित श्री. १५/०.	शेकभाता (अडा अडेवकर)	१०	तणुभा (दुडी वातांजोना संभव)	७
प्रेम प'थ. भा. १	इशरखु भासा (" ")	५	दोन वुव	४
" " " २.	दिडी कामी नीकाय	६	इरीयाड' अदार वटीया	७
भास भास (भाषीलु)	दोहसदाय कृत		इरीयावाट	६
आपुवना वेर दिवसे	उतरम नवलकथांजो		इरीयानी वातो	१
(वीनोआळ)	अ नवलकथांजो	५०	नील प'थी	३
आपुवना-आ ने पत्रो	दृष्टि परीवतन (नवलकथा)	५३	नील देभा	८
(अनुपुवरी पर वषायाला पत्रो)	शरद आपुवनी नवलकथांजो		पलीकडर	१६
केशुवराभा रेभापक अ'क	अपुव' भावती	१२	कुटेला सुव'ळ पात्रो.	१०
भाषी रेभापक अ'क	अनुपुवसा	६	अलात कीरखो	७
भाषुनी अंधी	काशीनाथ	५	पडेवो हाण	६
अंजण प्रभात	अ'कनाथ	४	पियासी	८
भाषीलुनी स क्षिपत आरम कथा	अधीनदीन	१३	पौराणीक नाटक	५
(मथुरादास त्रीकभल)	अंधी	७		
अपाक धम' भावना (भाषीलु)	लुवन यात्रा	४		
आश्रम अलनावली	नवीना	१०		
दीशोरदास भराडुवाला कृत	दुभा	८		
डेणवणीना पाडाव हा. प. न. ३	देवदास	५		
गिता अ'जन (नीदाळनो सभल	नख वातांजो	१३		
समाय जेपी रीते वषायाधी हेवे	सुभा	१		
अनुनाड	हागारे कृत			
जिता जवनी (नीदाळना अजवादी	प'थ लुव	५		
रथोको)	माल'य अने वार अंधाया	५		
कां पुश्च अथोडा (आल अडेवको,	धरे आदिरे	६		
पुश्चभां वेवादी कृता उपर पुजाना	अजवा	७		
प्रसना अवाअपुने वे वेप्या वषाया	अजवुथ	५		
उ मेने संभव)	अडुभार सभा (हागारेकृत)	१२		

मेष वपुथ	१०
मानव ताना सुल	६०
अनु लुपु	६०
अणेलाखन	६०
मोदीनी	६०
आलुआधना दीवा	७०
भीडु आथी	१२०
मृदुपु २६२५	१००
माननीनी भवाळ	१२०
भावापी संसार	७६
अजावात भाग १	१००
मिनेदरी	७६
डेगाळने भोग	८०
अन तमापी	६०
वे देस दीपक	५०
पुत्र अन्म	१३०
परीपेस	७०
पीताळने वन प्रवेश	७०
पृथीक	७६
त्रीवीक ताप	५०
सेवाळप भा. १-२ सेरनी	१००
अक्षय अक्षर ये	५६
सेवाळ	१३०
अभरामलु	१३
अक्षय अ'क	६०
अधुप	७०
विशनीक अजद	५३
अनयन (हागारे इव मोनेव)	६०
बांड मुपी	७०
मोरो अडेवणी डोप	१२६
राव इय	१०
अने यरले	२३
वाजिरवाली (अगारनी मोनेव)	८०
रवींदन	५०
वारसदार	७३
आगे कडम	७६

डेणवणी वडे कान्ती
डेणवणीभार भारे विषयोणी
ईमित ७-०
आ आरिसेधी भगरो.
Indian Opinion P/Bag,
Phoenix Natal.

वार	भारती १९५२	हीडू २००८ माघ	मुसवमान १३७१	भारती १३२१	सुपौदय क.मी.	सुभासत क.मी.
शुक	१५	५६	५	१८	१६	५-३७
रानी	१६	५६	५	१८	१७	५-३८
रवी	१७	५६	५	१८	१७	५-३९
सोम	१८	५६	५	१८	१८	५-४०
मंजण	१९	५६	५	१८	१९	५-४१
लुध	२०	५६	५	१८	२०	५-४२
शुक्र	२१	५६	५	१८	२१	५-४३

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના દલ્લે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પ્રસ્તક ૫૦ મું—અંક ૧

શુક્રવાર તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૨.

શુક્રક નંદલ પેની. ૬

“ઈન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા ૧૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૨.

રાજના આત્માને શાંતી હો-રાણી ઘણું હવે

આજે નામદાર રાજ ભૈરવે જ્ઞાની અંતિમ ક્રિયા થશે. પંદર વર્ષના તેમના શાસનની સમાધી થશે, અને તેનું તોહાની જે શાસન! કેવા બંધકર યુદ્ધમાં તેને અંધવાવવું પડેલું કે જેના દુઃસ્વકરો આજ પર્વત યુધ્ધવાપા નથી અને કદી ‘મુલ્કી રાજા’ પણ નહિ. તેમાંથી યુનાઇટેડ કોંગ્રસ અને કોમનવેલ્થ, બંન્ને રાજ્યો ખજૂર ફરતી રહી હતો, સાં તો તે અવરથે કરીને કહી નહિ જુલાય. ઇંગ્લાંડ ઉપર દ્વાલોન પ્રદરારી થતા નામદાર રાજને નજરે નિકાળવા પડ્યા હતા પરંતુ ધરૂપ કૃપાએ તેમાંથી તેને ભગરી મેલું જોવાનું પણ સદ્ગભાવ તેમને પ્રાપ્ત થયું હતું. આપણે હોદીઓ નામદાર રાજની ખેટનો શોક કોમનવેલ્થના કોષ પણ દેશ કરતાં વિશેષ કરીએ છીએ. ઇંગ્લાંડ સાથેના આપણા સંબંધ છેલ્લાં બસો વર્ષોના પછે દરમિયાન આપણે અનેક સંકરોમાંથી પસાર થયા છીએ. કટલીક વખતે તો વાતાવરણ એટલું અંધકાર મધ જુલાઈ હતું કે જાણે આપણે તુટી પડીશું. કુદરતી સંભોનો અપુખ્તાર ઇંગ્લાંડ ને એક સાથે બે યુદ્ધમાં સંડોવાવું પડ્યું હતું—એક હિંદસક અને બીજું અહીંસક. હીંસક યુધ્ધ જર્મની અને તેના મિત્ર રાજ્યો સાથે, અહીંસક યુધ્ધ હીંદ સાથે. હીંસક યુધ્ધમાં તેને વિજય પ્રાપ્ત થયો પરંતુ શાંતી પ્રાપ્ત નહિ થઈ. અહીંસક યુધ્ધમાં દેખવા પરથી તેનો પરિણય થયો પરંતુ શાંતી પ્રાપ્ત થઈ અને તે સાથે આગીસ કરવાની પ્રજાનો પ્રેમ અને ગૌરી પ્રાપ્ત થઈ. આજે હીંદ ઇંગ્લાંડનું કહી નહિ હતું તેવું મિત્ર બની ગયું છે, જેનો મધ ધણે અંશે નામદાર રાજ ભૈરવે જ્ઞાની તેને બધ કમકે તેમણે એ શ્રામ પરિણામ લાવવામાં નહોતો સુનો શ્રામ બજાવ્યો નહોતો. આટલાજ કારણથી આપણે હોદીઓ ઇંગ્લાંડ સાથે અને સ્વમંદર્ય રાજ સાથે પ્રેમથીથી સંબંધેલા છીએ, અને સાહી કુટુંબ તેમજ ઇંગ્લાંડની પ્રજાના ઉડા શોકમાં સામેલ થઈએ છીએ.

સુખ અને દુઃખ હવેસાં સાથે જ હોય છે. એ કુદરતનો કાયદો છે. આથી એક તરફથી આપણે નામદાર રાજની ખેટનો શોક કરીએ છીએ

ત્યારે બીજી તરફથી જીવસ વર્ષોનાં ક્રી-સેસ એલીઝાબેથ આદીને વારસો લઈ રાણી એલીઝાબેથ બન્યાં, એ યુધ્ધ પ્રસંગની ખુશાહી ઉજવવામાં પણ આપણે સામેલ થઈએ છીએ. આને પ્રાર્થાએ છીએ કે તેઓ એક શાંતીનાં કુત તરફે માદીએ ચરો, અને યોનાના શાસન દરમિયાન ખરા શાંતીનાં કુત બનવાની આશા તેમને બુદ્ધિ અને શક્તિ અર્પશે. નામદાર રાજના આત્માને ધરૂપ ચિરશાંતી બક્ષો. નામદાર રાણીને હીંધકુબ બક્ષો.

જાતીય એકત્વ

આજે મને મોંઘ લેતાં આનંદ યામ છે કે લંડનમાં “રેશીયલ યુનીટી” (જાતીય એકત્વ) નામની એક નવી સંસ્થાની સ્થાપના થઈ છે, જેનો ઉદ્દેશ જુદી જુદી જાતીના લોકો વચ્ચેની કડવશાના કારણો દૂર કરવા નો છે. કહેવામાં આવે છે કે આ સંસ્થાનો વિચાર, ઘીંટનના માટ વડા પ્રધાન મી. એટલીના ૭૭ વર્ષની વયના બહેન, મીસ મેરી એટલીનો છે અને હાલના વડા પ્રધાન મી. વીન્સ્ટન ચર્ચીલના તે આશિર્વાદ મળ્યા છે. મી. ચર્ચીલે મોટેલેલ એક સંદેશમાં જણાવેલું કહેવાય છે કે, “સમસ્ત દુનિયામાં જાતી જાતી વચ્ચેના સંબંધ સુધારવાને સચળાં વ્યવહાર પગલાં લેવાની જરૂર વિષે કનઝરવેટીવ પાર્ટી સંપૂર્ણપણે સંમત છે.” માટ કોલોનિયલ સેક્રેટરી મી. જેમ્સ ક્રીસ્ટીએ કહેલું જણાવાય છે કે “દુનિયાના સવળા પગલ લોકો ભયત થવા લાગ્યા છે અને તેઓને અટકાવવાનો આપણને કસો અધિકાર નથી. તેઓના વિકાસમાં આપણે તેઓને મદદ કરવી જોઈએ. જાતીય ઉચ્ચતાના સિદ્ધાંતોને સામ્રાજ્યમાં કાઢી રવાન નથી.” માટ લીખણ કાર્યનાં આમ. પી. મી. ડીગલ યુરે કહેલું જણાવાય છે કે જાતીય એકત્વ સમાનતાના ધોરણેજ સ્થાપી શકાય અને તેને માટે સૌથી ધ્યમ

નાગરીકલના સમાન હકો આપવામાં આવવા જોઈએ. બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટ ના માટ કનઝરવેટીવ સભ્ય, લોડ ડેલરીમ, જેમણે સભાનું પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું, તેમણે કહેલું જણાવાય છે કે આ નવી સંસ્થા યુનાઇટેડ નેશન્સના માનવહકો વિધેના બોર્ડરનામાંની કલમ એક અનુસાર સ્થપાઈ છે. એ કલમ એ છે કે: “માનવી માત્ર સ્વતંત્ર અને સમાન ગૌરવ અને સમાન હક સાથે જન્મેલ છે.”

આ દેશમાં સાઉથ આફ્રીકાની કોલિયન કાઉન્સીલ જાતી જાતી વચ્ચે નો સંબંધ સુધારવાને સચળા વર્ગના લોકોના પ્રતિનિધિઓનું એક કનઝરવેન સ્થાપવાની દિશાએ કામ કરી રહી છે.

આજે જ્યારે સાઉથ આફ્રીકામાં જાતી જાતી વચ્ચેના સંબંધ સવેજો બગડવા લાગ્યા છે, અને કદી જોવાની આવેલું નથી એવું દાવાખબ કઈ વચી એ ફાટી નીકળશે એ કળી શકાતું નથી, તેવે વખતે આ પગલું ઘણું સાદું અને હિંમત આપનારું છે.

પરંતુ અમને ઘણોજ બધ છે કે ખંડ નાતક તત્વો એટલા વેગે કામ કરી રહ્યાં છે કે આવાં અચનાતક તત્વોથી તેને ઘોભાવી શકવા ઘણાજ મુશ્કેલ બનકે અશક્ય છે.

અને જ્યારે એક તરફથી બીન-ગોરાઓ, જેઓ જાતીય વિરોધના ભોગ થઈ પડેલા છે, તેઓને અહીંસા નો ઉપદેશ દઈ રહ્યા છીએ, લારે બીજી તરફથી વિરોધી પક્ષ તરફથી ઉશ્કેરણીના પગલાં કંઈ ઝાઝાં લેવાઈ રહ્યાં નથી. વર્તમાનપરો, જે બહુર પ્રજામતને કેળવનારાં સાધન છે, તે બંધાં સુધી પ્રજાને ઘોભાવનારા ખબરો પીરસવાનું બંધ નહિ કરે અને કેવી વસ્તુઓને પ્રસિદ્ધિ આપવી અને કહી નહિ આપવી તેનો સારાસાર વિચાર કરવાની બાબતમાં પોતાનું સમતોલ-પણું જાળવી નહિ રાખે સાં સુધી, ન કરે નારામણ, ને જો કંઈ પણ તોફાન જગશે તો અમારે સખેદ જણાવવું જોઈએ કે તેને માટે મોટે અંશે જવાબદાર તેઓજ ગણાશે. તેના એક તાજાજ દાખલા દેશુઆરી તા. ૧૨મીના ‘નાટાલ મરકસુરી’માં ડરબનની ડોસ્પીટલમાં એક જન્મખામેલા સારજન્ટનું બિર આપવામાં આવ્યું છે, કે જે નાટાલના નોર્થ કોસ્ટપર ડુગેલા નદીની નજદીક

ગયા રવીવારે નેટીવો વચ્ચે આપસ આપસમાં યુદ્ધમાં તોફાન સમયે બચી જવા પામેલા કહેવાય છે. આવી પ્રસિદ્ધિ આપવાના અનેક દાખલાઓ બને છે કે જેનું પરિણામ બીન-ગોરાઓ વિરુદ્ધ ગોરાઓને ઉશ્કેરવા સિવાય બીજું કંઈ આવી નહિ શકે. હકીકત એવી બનેલી જણાવાય છે કે નાટાલના નોર્થ કોસ્ટ પર, તુઓકાં જલ્લામાં નેટીવો વચ્ચે યુદ્ધથી મારામારીની બે પોલીસી તપાસ કરી રહ્યા હતા. કહેવાય છે કે તેમાંના એક યુવાન કન્ટ્રેબલે બે પોતાનો સાથી, જેને ઉશ્કેરવા નેટીવોના યોગ્યે જોવાન કરી નાખ્યો હતો, તેની રાફડલ લઈ લઈ શેડા ગોળીઓ નહિ કપી હાન તે બંનેના બન બચવા મુશ્કેલ હતા. એ કન્ટ્રેબલપર પણ નેટીવોના યોગ્ય એ હુમલો કર્યો હતો અને પોતાનું અને પોતાના સાથીનું રક્તલ કરી નાખ્યો હતો, તેની રાફડલ લઈ લઈ શેડા ગોળીઓ નહિ કપી હાન તે બંનેના બન બચવા મુશ્કેલ હતા. એ કન્ટ્રેબલપર પણ નેટીવોના યોગ્ય એ હુમલો કર્યો હતો અને પોતાનું અને પોતાના સાથીનું રક્તલ કરી નાખ્યો હતો, તેની રાફડલ લઈ લઈ શેડા ગોળીઓ નહિ કપી હાન તે બંનેના બન બચવા મુશ્કેલ હતા. એ કન્ટ્રેબલપર પણ નેટીવોના યોગ્ય એ હુમલો કર્યો હતો અને પોતાનું અને પોતાના સાથીનું રક્તલ કરી નાખ્યો હતો. (નેમોનો એક દેવોને લાગેલાં હોવાનું જણાવું નથી!) પોલીસી રાફડકથી કરેલા ગોળીખારના પરિણામોની પ્રજાને કશી ખબર આપવામાં આવી નથી. ત્યાર બાદ એ સ્થળે ૧૫ સશસ્ત્ર યુરોપીયાર પોલીસ અને ૨૦ નેટીવ પોલીસ આવી ચડ્યા અને ૮૦ નેટીવોની ઘરપકડ થઈવા છી જેમાંથી ૧૬ને પાછળથી છોડી મુકવામાં આવેલા જણાવાય છે, અને જ, જે નેટીવો વચ્ચે થયેલાં મુળ રમખાણ વખતે જન્મથી થયા હતા, તેઓને ડોસ્પીટલે લઈ જવામાં આવ્યા હતા. એક નેટીવ જેને પગમાં ગોળી લાગી હતી તેને ડરબનની કોંગ્રેસવડાં એકદય ડોસ્પીટલમાં લઈ જવામાં આવ્યો હતો. આમાં નિઃશસ્ત્ર નેટીવોના યોગ્યોની સામે શસ્ત્રોથી સંપૂર્ણપણે સજ્જ થયેલા યુરોપીયન પોલીસ પોતાનું રક્તલ કરવામાં એવું ધાડમારું કરેલું છે કે જેને એટલી પ્રસિદ્ધિ આપવાની જરૂર હોય, એ આમારી સમજણની બહાર છે. વાજબીપણે જન્મખામેલા નેટીવોને પણ એટલી જ બહારાત કાં ન આપવી જોઈએ કે તેની પાછળને હેતુ ગોરાને બીન-ગોરા સામે ઉશ્કેરવા નો ભલે ન હોય પરંતુ પરિણામ તો એજ આવી શકે.

આજ રીતે ઘણા કાળો પણ વર્તમાનપરોના અયોગ્યોની કટારમાં

ધુરી ભય છે કે નેનાથી જાતી જાતી વચ્ચે જેટલું ધરવા અને વધારવા સિવાય બીજું કશું પણ કાપશે થતો નથી. તેવા કાગળોને પ્રસિદ્ધિ આપતાં પહેલાં પુરુષો તપાસ થવી જોઈએ. વર્તમાન પત્રોની ઉપર મોટી જવાબદારી રહેશે છે. તેણે જાણ કરવાને તેમજ તેણે જાણ કરવાને તે સાધન ભૂત થઈ શકે છે. આજે એ વખત આવેલો છે ત્યારે વર્તમાનપત્રોએ

સવળાં રચનાત્મક તરવા સાથે જોડાઈ જઈને પોતાની સવળી છુદ્ધિ અને શક્તિને તેણે જાણ કરવાને ઉપયોગ કરવો જોઈએ. રેગીયલ યુનિટી સંસ્થાની રચાવના તેમજ સાઉથ આફ્રિકાની ઈન્ડિયન કોલોનિયલ પ્રીફેરેન્સને અને સહાય આવકારીએ છોડી અને જાતી જાતી વચ્ચેની કડવાશના કારણે દુર કરવા નો તેને સુંદર પ્રાયસ કરીશું ત્યાં બીની પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

ડી. એન. નાયડુ-જેએ પોલીસના કામમાં દરકત કરવાના આરોપ માટે પકડાયા છે તેઓને આજે જોડાઈને

જર્મની કોર્ટમાં ઠાવવામાં છે, તેઓને પ્રત્યેકને પા. ૧૫ ના બેલપર છેડાવામાં આવ્યા હતા.

ફરી વિચાર કરવાનો વખત

જોડાઈને સર્વોચ્ચ 'રટાર' ઉપલાં મથાળા નીચે લખે છે: 'નેટીવો માટે પોતાની માન્યતા પ્રમાણે વધારે સારી રીતિ મેળવવાના પોતાના પ્રયત્નમાં આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે પોતાનો ફેસ એક્ઝિપ્રોટના રૂપમાં મુકવામાં મદદલત કરી છે. સરકારને તેણે આ માસ દરમિયાનમાં બેદ પાડનારા કાયદાં રદ કરવાની માગણી કરી છે. તેની સાથે હમણાં આપી છે કે એ માગણી અનુકળ્યતામાં આવશે તો કોંગ્રેસ એક્ઝિપ્રોટ ના ફરી-વાન રીપીકેડેડ-ના વીરાધના હેવાલો કરશે અને ત્યારબાદ અનુકળ્ય કાયદાઓને ભંગ કરવાની યોજના અમલમાં મુકશે. ડા. મલાને તેના બંધાવમાં કોંગ્રેસની માંગણીઓને સંદર્ભ તરછોડી કાઢેલી છે અને હમણાં આપી છે કે કાયદાનો વીરાધ અને અનાદાર કરવાની લડત ચલાવવામાં આવશે અને બાનુ પ્રબળ કાયદા અને સુવ્યવસ્થા ભંગ કરવા ઉદ્દેશવામાં આવશે તો તેણે જાણ કરશે અને સરકાર પોતાની પાસે રહેલાં સવળાં સાધનોને ઉપયોગ કરશે અને ઉદ્દેશનારાઓ સામે સખત પગલાં લેશે.

અરાજકતા અથવા કોઈ પણ જનતા ઉભાવવાનો પક્ષ લેવો માન્યતા નથી, તેઓ વિરૂદ્ધ થઈ જશે. 'કોંગ્રેસ પોતાની હમણાં અમલમાં મુકશે તો નેટીવોની પ્રત્યક્ષતા સવળાં દારો વધ કરવાનો અને તેઓની જન-જનુનીમાં તેઓને વાળખી રાજકીય પ્રતિનિધિલ મળવાની સવળી સંબંધીત તા ટાળી દેવાનો જોએએ નિશ્ચય કર્યો છે તેઓને કાયદું ફરી દેશે. 'આજે જ કોઈ પણ મુશ્કેલી યુરો-પીયન એવેલ દુરો કે જે નેટીવો પ્રત્યેની ઢાકની નીતિને ખેડતી નજરે નહિ લેતો હોય. સોથી તીવ્ર કમ્યુનિટી તો એ છે કે વીનીત નેટીવ માને પણ સુખ કરી દેવામાં આવશે. એ જોને નેટીવોના પોતાના હિતને લાગુ પડનારા કાયદાઓમાં પણ તેઓની સાથે મસલતો કરવાના સવળાં નાણુ કરવામાં આવ્યા છે. 'આ હવે જો શેયનીય રીતિનું હોવા છતાં પણ તેથી નીરાશ થવાનું કે લાયકારીના પત્રમાં લેવાનું કારણ નથી. યુનિયનમાં અનુભવ બળો છે કે જે દેશને આ દશાએ લાવી મુકનાર તંત્રને અંત લાવવા બંધારણુચરના સતત પગલાં લઈ રહ્યાં છે. સુદિને માટે જોઈએ આવ્યા છે. પરંતુ અભિચારી હમણાં જો અને તીરેકુશ વર્તનથી એ આશા કળીત થઈ નહિ શકે.'

વિવિધ

નોંધ અને સમાચાર

પંડિત ઋષિરામ
 ડરબનમાં જ અઘવાડીમાં માણી પંડિત ઋષિરામ ત્રયા સોમવારે મેરીટજપત્ર ગયા છે જ્યાં તેમને માટે એક અઘવાડીમાં બરચક કાર્યક્રમ ગોઠવવામાં આવ્યો છે તેઓ જ અઘવાડીમાં ડરબન માં હતા તે દરનીયાત પંડિતજીએ સામાજિક, સંસ્કૃતિક, ડેવળણી વિષયક, ધાર્મિક અને તત્વાનુષર એકે આ પ્વાનો આપ્યાં હતાં અને ગીતાનો વર્ગ રાખ્યો હતો જેમાં સેકેડો આઇ બહેનોએ ઢાવરી આપી હતી. વર્ષોમાં નથી થયું તે કરતાં વધારે પંડિત ઋષિરામે જ અઘવાડીમાંની કુંક. મુદતમાં ઢાંઢી શમને અર્ચવાદમાંથી આધ્યાત્મિક ઉત્તરીના માર્ગે અદાવતને કહ્યું છે, જેને માટે જામ પંડિતજીની અર્પત ઋણી છે. પંડિત ઋષિરામને સરકાર તરફથી પંડિત ઋષિરામને સરકાર તરફથી પુનિયનમાં ત્રણ માસ રહેવાની પરવાનગી આપવામાં આવેલી છે. એ મુદત બંધાવવાનાં પ્રયત્નો ચાલી રહ્યાં છે. પંડિતજી જે ઉપયોગી સેવા કામ કરી રહ્યાં છે એ જેતાં અને આશા રાખીએ છીએ કે સરકાર તરફથી એ માગણીને અનુકળ ધ્યાન દેવામાં આવશે. પંડિત ઋષિરામ થી મામ ઢાંઢીઓને જ લાભ નથી પરંતુ યુરોપીયનો તેમજ અન્ય કોષોને પણ લાભ છે.

પછી સ્વદેશ પાત્રએ ગયા હતા, તેઓ હમણાં જ પાછા રોડેસીયા આવી પહોંચ્યા છે. ઢાંઢીમાં તેઓ સરકારના પ્રધાનોને તેમજ દેશ નેતાઓને મળ્યા હતા અને તેઓની સાથે રોડેસીયાના ઢાંઢીઓની રીતિની નિચી કરી હતી. હિંદે આજદ થયા બાદ કરેલી પ્રવતીની થી. નાયક પર સારી છાપ પડી છે અને રોડેસીયાના પોતાના બંધુઓ વચ્ચે ફરી આવતાં વજીા મુશ્કેલી થયા છે. પોતાની સાથે તેઓ મુંબઈના ગવર્નર રાજ મહારાજ સોળને સંદેશો લાવેલા છે, સંદેશમાં રાજસાહેબે જણાવ્યું છે કે: 'હું જોને રાણુ' હું કે સંધર્ન રોડેસીયા ના ઢાંઢીઓ ગમે તે હમ' કે રીતિના હોય છતાં તેઓ સંબંધીત થઈને રહેશે અને પોતાની રીયાત સુધારવાને અને યુરોપીયનોના જેટલા જ ઢાંકો મેળવવાને પોતાનું બનવું સવળું કરશે. હું હવે હું કે તેઓ પોતાની છોડીઓનાં સિક્ષક તરફ ખ્યાસ ધ્યાન આપશે અને પોતાની રહેણીનું ધોરણ સુધારશે. યુરોપીયનો તેઓને આફ્રિકનોની તેઓએ મેની ડેવળણી અને રાખવી જોઈએ.'

'આ જોનેનક અને અશુભસુચક વાતાવરણમાં, જેમાં મારકેડ અને પુન રેજ થવાનો વજીા બવ છે અને તે આફ્રિકન કોંગ્રેસના નેતાઓને ફરી વિચાર કરવા અને ડહાપણુચરેસો માર્ગ લેવા વીનતી કરવાની અમે અમારી ફરજ સમજીએ છીએ અને સાઉથ આફ્રિકાના સવળાં જવાબદાર લેકોની તેમ કરવાની ફરજ છે એમ માનીએ છીએ અને દંડતા પુર્વક માનીએ છીએ કે નેટીવોને ઢાકની સરકાર પાસેથી મળી રહી છે તે કરતાં વધારે સારી વર્તણુક મળવી જોઈએ. અમારે ખરા દાવથી કરેલું છે કે કોંગ્રેસે અત્યાર સુધીમાં લીધેલા માર્ગ થી કોષને લાભ થતો નથી. નેટીવો તેથી લાભ નથી થવાનો એમને કહેવા વીનોએ છે કે કોંગ્રેસ અહીંસક રીતે વાળે અને કોઈ પણ જાતની હમણાં જોયથી નહિ અચકતાં લડત ચલાવવાનો કાયકમ યોજના સુખ અમલમાં મુકશે.

ડા. મેરોકાનો ડા. અલાનેને જવાબ

ડા. મલાને કુંક મુદત ઉપર આફ્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસને લખેલી કામળ, જેમાં તેમજ જણાવ્યું હતું કે કોંગ્રેસની સામુદાયીક લડતથી એ કઈ પણ તેણે નો થશે તો તેને લાખી દેવાને સરકાર પોતાની પાસે રહેલાં સવળાં સાધનોને ઉપયોગ કરશે, તેને કોંગ્રેસના પ્રેસી ૫-૮-૧૯૫૨ ડા. મેરોકાનોને જવાબ વાળે છે કે કોંગ્રેસ અહીંસક રીતે વાળે અને કોઈ પણ જાતની હમણાં જોયથી નહિ અચકતાં લડત ચલાવવાનો કાયકમ યોજના સુખ અમલમાં મુકશે.

કોંગ્રેસ નેતાઓ કોર્ટ સમક્ષ
 ઢાંઢીઓની કોંગ્રેસના નેતાઓ-ડા. યુક્તે ઢાંકુ (સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના પ્રમુખ), મી. એ. આઇ. કાછલીયા (કોંગ્રેસ સેક્રેટરી), નેલસન ઇમખાઇ બુસા, સેકેડે હેસાઇ, સુલેમાન સાલુજી, પલીલ સાલુજી, સુલેમાન મુસા, ગવ-ડર સુજી, પોલ જોસફ અને

હિંદે સ્વાતંત્ર્ય દિન
 ઇરિટ લંડન ઢાંકુ સૈસાપટીના આશરે
 કોંગ થતીવાર તા. ૨૬-૧-૫૨ની સાંને
 લાંની ર્યાનિક ઢાંકુ જનતાએ સંચરના
 હોલમાં એક સભા ભરી હતી. સાયુ-
 ઢાંકીક કમ્પર પ્રાર્થના યથા પછી સંસ્પ
 ના પ્રમુખ થી. રવજીઆઇ તવડીઆએ
 પ્રસ્તોતિત પ્રવચનમાં જણાવ્યું કે આ
 પછી રાજધાન્યોને અજ્યજ રાખવા માટે
 આપણું બાળકોને માનુષાપાતું ગાન
 અવચ આપવું જાઈએ. એ બાપુ દારો
 તેમને ભારતની સંરક્ષિત બાન પણ
 યઈ જશે. આ પછી યુવરાતી રાયા
 ના બાળકોએ એક ટુંકો સંવાદ વજી
 કયો અને બાલિકાઓએ થી. મોહન
 લાલ કુંવરજી અને આ પ્રસંગ માટે ખાસ
 તબવા કરેલ ભારત માતાનાં સુંદર
 દસ્પ દારો અચારથી પ્રેક્ષકોને આનંદ
 આપ્યો હતો. અત્યાં સૈસાપટી તરફ
 થી બાળકોને રમાલ તથા ચોકમેટ
 વજીઆમાં આવ્યા બાદ આરિત-પ્રસાદ
 ઢાંકુ મેળાવડો વિસજન થયો હતો.

પંડિત ઋષિરામના માનમાં સોમવારે મેરીટજપત્રમાં ખાસ નીમાયેલી સ્વામત સમીતી તરફથી મી. એસ. આર. નાયડુના પ્રમુખપણા નીચે સંકારોને મેળાવડો થયો હતો. યતીવાર દેખ-આરી તા. ૧૬મીના પંડિત ઋષિરામ મેરીટજપત્રના સીટી હોલમાં 'હોંદ અને જગત' એ વિષયપર બ્યાખ્યાન આપશે, જે વખતે ડા. ઇ. ઇ. મેલ હબે પ્રમુખસ્થાન લેશે. સોમવાર તા. ૧૮મીના તમાન માનમાં વિલાપગીરીને મેળાવડો થશે. જવાબદાર તેઓ જોડાઈને સર્વોચ્ચ જવા વિદાય થશે. વચ્ચે એક દીવસ લેડીસ્મીય યોજશે.

હોંદથી પાછા ફરેલા રોડેસીયાના વતની

સંધર્ન રોડેસીયાના બાણીતા વતની થી દયાળુજી બી. નાયક, જેઓ ચોદ વર્ષ

ભાતીય એક્ય

૧૨૫૫૧૨૨૨ લંડન ખાતે સેન્ટ્રલ હોલમાં ગયા અહવાડીયે એક સભા મળી હતી જેમાં દલિયાં, આફ્રિકાના, મલાયો અને વેસ્ટ ઈન્ડિયાને સહીત લગભગ ૨૦૦૦ લોકોની હાજરી યજ હતી. સભાએ 'રેશીયલ યુનીટી' નામક સંસ્થા સ્થાપવાનો ઠરાવ કર્યો હતો. તેનો ઉદ્દેશ્ય યુદ્ધી જાતી ના લોકો વચ્ચેની કડવસના કારણે દુર કરવાનો છે. સંસ્થા આવતા ત્રણ વર્ષમાં દર વર્ષે ૫૦,૦૦૦ એકલા કરી શીનો, રેડીયો, અખબારો અને જાગૃતી પાત્રોનો દારા પોતાના ઉદ્દેશોને પ્રચાર કરવાની આશા રાખે છે. એ ઉપરાંત એક અખબાર અને ભાતીય સંબંધોના લેખમાં કામ કરવા ને એક મધ્યસ્થ ટ્રેન્ડ સ્થાપવા માગે છે.

માજ એમ. પી. બી. ડીંગલ કહે કહ્યું: ભાતીય એક્ય સમાનતાના ધોરણેજ સારી શકારો અને તેને માટે પ્રથમ સંસ્કૃત નામકીકતના સમાન હકો આપવા એ છે. આ નવી સંસ્થા સ્થાપવાની કલ્પના માજ વડા પ્રધાન ગી. એટલીના ૭૭ વર્ષની વય ના બદેન ખીસ મેરી એટલીની છે તેઓ ૩૫ વર્ષ સુધી સાથે આફ્રિકા માં મીશનરીનું કામ કરતાં હતાં ખીસ મારલની કાજ તરફથી વાંચનામાં આવેલાં એક બાણ્યમાં ખીસ એટલી એ કહ્યું હતું કે ૧૯૨૭માં કેપતા આફ્રિકાને અને કલકત્તા પ્રલેની એકદર યુરોપીયની વસણથી દુ:ખી અને સરખોદા યજને તેમણે રંગવર્ણી જાતી ઓની વડાએ ઉભાવોનો નિશ્ચય કર્યો હતો.

૧૯૪૮ સુધી દીવસની યે પેની આપવામાં આવતી હતી. ત્યારબાદ ઘટાડી ઢાલની રકમ કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ અનાજના ભાવો વધી ગયા છે અને હવે નેડીવાની નીશાણો માં ખોરાક આપવાની યોજના નકામી જેવી થઈ ગઈ છે. બાળકોને ઘણે ભાગે એટલી ઓછા ખોરાક મળે છે કે વર્ષમાં વિદ્યાર્થીઓ ખોખાન થયા ના દાખલા રોજના બને છે.

વૈદક શાસ્ત્રે પુરતાર ક્યું છે કે ઉગતાં બાળકોને દીવસની ૨૫૦૦ થી ૩૦૦૦ ફેલરીક (પાણ્યના તત્વો) વાળો ખોરાક મળવો જોઈએ અને એ ખોરાક માં કાકાક મળવુત થાય તેવાં તત્વો હોવાજ નોંધએ રખવાના એક દાકતરે પ્રમાણ્ય કહણ્યું છે નેડીવાની નિશાણો માં બાળકોને બપોરે ખોરાક આપવામાં આવે છે તેમાં ૪૦૦ ફેલરીનું પ્રમાણ્ય હોય છે. ખીરીલામાં નોકરી કરના

ની ઉપરના—જેઓને કોષ પણ્ય જાતને ખોરાક અપાતો નથી—બાન આપી શકતા નથી. ૧૩ વર્ષની અંદરનાને સવા પેની જેટલી જૂલ રકમ આપવા માં આવે છે તે પણ્ય કઈંદ નહીં કરતાં ઠીક છે

રાખ એસ. તરફથી ઘણી નીશાણો ને વધારાનું કુષ પુરું નહીં પાડવામાં આવતું હોય તો નિશાણો શી રીતે ચાલી શકત એજ એક સવાદ છે. કેટલીક નિશાણો બાળ્યશાળી છે કે તે યુરોપીયન વિદ્યાર્થીઓ તરફથી સેન્ટ્રીવો મોકલવામાં આવે છે.

ઘણી નેડીવાની નીશાણોમાં વિદ્યાર્થી ઓને દર મહિને સરકાર તરફથી ખોરાક માટે પુરી પાડવામાં આવતી રકમમાં ઉમેરો કરવાને ઘેરથી નાણા લાવાનાનું કહેવામાં આવે છે! કેટલાક જુગ રકમ લાવે છે પરંતુ ખીમા તો ક્યુંજ લાવી શકતા નથી.

"રેશીયલ યુનીટી"ની સ્થાપનાની દરખાત મુકતાં માજ ઠેવેલીનીયલ સંકેટરી મી. જમ્સ ઓરીથએ કહ્યું કે જે દેશોની તેમણે યુવાકાત, લીધી હતી તે સઘળા દેશોમાં તેમને, એવી ઠાપ પડી હતી કે દુનીયાના પછાત લોકો નવજાન માટે દાખ લખાવી રહ્યા છે. તેઓની સોચા અગત્યની જરૂરીયાત શી છે? એવો તેઓને પ્રશ્ન પુછવામાં આવતાં હમેશાં એકજ જવાબ મળતા હતા કે "અમારી સો ધી મોટી જરૂરીયાત જાગૃતીની છે. અમારે બની શકે તેટલી વધારે નિશાણો જોષએ છે. તમે જે જ્ઞાન ધરાવી રહ્યા છો તે જ્ઞાન અમારે જોષએ છે." તેમણે કહ્યું: "દુનીયાના પછાત લોકો જાગૃત થવા લાગ્યા છે. તેઓને રોષવાતાં આપણને કરી અધિકાર નથી. જાતીય સર્વોપરિવારના સિદ્ધાંતોને માટે સાંસ્કૃત્યમાં કરી પણ્ય રચાન નથી."

વડા પ્રધાન મી. અચંદે સંદેશો મોકલ્યો હતો કે, "સમસ્ત જગતમાં જાતી જાતીઓ વચ્ચેનો સંબંધ સુધારવાના સઘળા વ્યવહાર પગલાં લેવાની જરૂર સાથે કનઝરવેટીવ પાર્ટી સંબંધપણ્યે સંમત છે." મી. એટલીએ એવી આશા દર્શાવી હતી કે સંસ્થાની પ્રવૃત્તિઓ જેરમજુતીઓ દુર કરવામાં અને અર્ધ માનવજાતવ સ્થાપવામાં મદદરૂપ થઈ પડશે.

આમલી કનઝરવેટીવ પાર્ટીના એમ. પી. લોડે હેલ્થના, જેમણે પ્રમુખપરજાન લીધું હતું, તેમણે કહ્યું કે, નવી સંસ્થા માનવ હકો વિષેના યુનાઈટેડ નેશન્સના ડેકલેરેશનની પહેલી કલમ ના આધારે સ્થાપવામાં આવી છે. એ કલમમાં જણ્યવું છે કે "સઘળા માનવીઓ રસ્તત અને સમાન જોરવ અને હકો સાથે જન્મેલા છે."

તપસ્વી

સંચલકતા: છગનલાલ

ધન ધન શુભિલ્લ ગાંધી વીર, યોગી તારા મોગ પ્રભાવે, જાગ્યું દાંન પ્રસાધી આજે, તોડાવા પરવરાતા જાજર, દ્યા ધમને સમનો સંગી, દિવ્ય શુભોથી શોભે અર્ધકૃત, સમખુજી જનની ચરણે શીર, જનની જન્મ ખૂંજીનું સાચું, સ્વતંત્રતાને માટે ગણી તે, વસ્થા જલ યોડા મદિર, સ્વરાજ્યની લિલ્લી માટે, ખાન પાન નીડા જુલો, અજુબા સંગ્રામે રણધીર, ધોઈ શાંતિનો ખરો પ્રીરસો, ધન્ય હજવ દેવાંશી તારાં, ધન્ય હો શુભિલ્લ ગાંધીવીર,

તપસ્વી સાચો દેશ કષ્ટીર, દેશ તિમિર થયા દુર, નવવેતન નાં પુર, તપસ્વી સાચો દેશ કષ્ટીર, બધું આત્મ બળ ઉર, આઈ ખૂંજીનું ગુર, તપસ્વી સાચો દેશ કષ્ટીર, ગુજ ઉરમાં અભિમાન, જેલો તીર્થ સમાન, તપસ્વી સાચો દેશ કષ્ટીર, સઘળા સંકટો શીર, દેશ યેલો ભવવીર, તપસ્વી સાચો દેશ કષ્ટીર, હાંદોનો તારણ્ય હાર, તને વદે સહુ નર નાર, તપસ્વી સાચો દેશ કષ્ટીર.

સવા પેનીના અનાજ ઉપર નજાતાં નેટીવ બાળકો

ધુણા લોકો ત્રણ ટક પેટ ભરી એજ આમારી જીવન જોગવતા હોય છે ત્યારે નેટીવ બાળકોની કેની દશા હોય છે તેના તેઓને બાળ્યે જ વધાર આવે છે. તેનું જલ્દી "નાટાય મરકકુરી" માં પ્રયે અહવાડીયે આપેલું છે, જે જાણ્યવાજેન્યે હોષ અધિ આપીએ છીએ. દરોજ સવારે સાઘ ચાર વાગે નેટીવ જોકારા છોકરીઓની એક ટોળી યાકાસ કાલમાં પોતાના કુપડાં (જે તેઓનું નિવાસ સ્થાન છે) લાવી ચાર કાલક પગપાળા કરી રખન નિશાણે જાય છે. તેઓનું શિક્ષણ ૮-૩૦ વાગે સઘ થાય છે. સાઘ ચાર કલાક પાદ તેઓ દીવસના પહેલાજ ટકના ખોરાક મા-

એકત્ર થાય છે. આ ખોરાક યા તે પોણા પાલો દુધ હોય છે અથવા રોડી ને મે સ્લાઇસ હોય છે અને અવરનવર તેની સાથે એક વાડકો બીન્સનો સુખ મળે છે. સાંજે, કેટલીક વાર તે છેક રાતના ૮ વાગે, તેઓ ઘેર પહેલે ત્યાં સુધીનો તેઓને એજ ખોરાક હોય છે. આ બપોરનો ખોરાક સરકાર તરફથી આપવામાં આવતાં સવા પેનીનો ખોરાક હોય છે. હકીકતમાં તેનાથી પે ઓછો એક પેની અને એક પંચમાંજ પેનીનો હોય છે. આ રકમ નેડીવાની નીશાણોમાં વિદ્યાર્થીઓ ને ખોરાક આપવા માટે દરાવાઇ છે.

એકદર છોકરાઓને એક ટકે મળે છે તે કરતાંય તે ઓછું હોય છે. વળી આ ખોરાક તેઓના રોજના ખોરાક માં ઉમેરો કરનારો હોવો જોષએ. જ્યારે હકીકતમાં તેમ નથી. કેમકે પોતાને ઘેર પણ્ય તે સ્ટાર્ચ વળી જ ખોરાક ખાતા હોય છે અને નિશાણો પણ્ય તેઓને તેજ આપવામાં આવે છે. જ્યારે મે પેની આપવામાં આતરી હતી ત્યારે નેડીવાની નિશાણોમાં રોડી અને જટર અને એક પાલો દુધ અને વધારામાં અહ્ય દીવામાં મે વખત રોડી ની સાથે વેજ્ટેબલ સુખ આપવામાં આવતો હતો. હવે ઓછામાં ઓછી એક નીશાણે અનાજ આપવાનું બંધ કર્યું છે અને જગતા પેસાનું દુધ ખરીદે છે જેથી પોણા પાલો દુધ મળે છે. નેટીવ શિક્ષક કહે છે કે જ્યારથી ખોરાક માટેની રકમ ઘટાડવામાં આવી છે ત્યારથી બાળકો ખાસ કરી ૧૩ વર્ષ

દાકતરોએ ગયે અહવાડીયે દેરાજુ છે કે આ રકમ ઘણી જ અપુણ્ય છે. કાકાક મળવુત કરનારા પદાર્થ વાળો ખોરાક આપવાને તેમાં વધારો થયોજ નોંધએ, એમ એક દાકતરે કહ્યું અને વધુમાં જણ્યવું કે માધ્યમે બાળકોને પ્રમાણ્યસર ખોરાક આપી શકતા નથી, અને સરકાર જે નેડીવાની તંદુરસ્ત પ્રજન ઉત્પન્ન કરવા માંગતી હોય તે નીશાણોમાં બાળકોને ખોરાક પુરો પાડવાને કંઈક યજુજ પડશે. આથી વિરૂદ્ધ ૧૯૫૦માં તંદુરસ્તી ખાતાના વીક મેડીકલ ઓરીસર નિશાણો માં આપવામાં આવતા ખોરાકની રિયલિટી તપાસવાને નીમાયેલાં કમીશન સમક્ષ રજુ કરેલી વાદીમાં જણ્યવું હતું કે, "નેડીવાને પોતાની માનસિક શકતોની ખીનખરી વ્યય કરવા પડતો નથી, અને રાતે તે વહેલો સુઇ જાય છે અને પુરી ઉષ જણ સવારે તાજે થઈ છે."

હોદ્દી શિક્ષા સંઘ

હોદ્દી શિક્ષા સંઘ (નાટાલ)ની દ્વિતીય વાર્ષિક સભા રવીયાર ફેબ્રુઆરી તા. ૧૦મીના રજીસ્ટ્રાના એવલન ધીએટરમાં મળી હતી ને વખતે હબરેકરની હાજરી યથા હતી. "આ રેસમાં હોદ્દી તથા અન્ય ભારતીય નાયાઓના શિક્ષણનો પ્રચાર આરંભ્ય છે." એ વિધાયક સંવાદ થયો હતો એક પક્ષ તરફથી અને બીજો વિરુદ્ધ એમ બે પક્ષ તરફથી પક્ષમાં તેમજ વિરુદ્ધમાં રસપૂર્ણ ભાષણો થયાં હતાં. વચ્ચેમાં આગ લેનારાઓમાં વેદધર્મ સભા (મેટ્રીકઅબંધ), આર્થ સમાજ (વેસ્ટીસીયર), ડરબન કેન્દ્ર હોદ્દી પ્રચાર સમીતી, આર્થ યુવક સભા (ડરબન), મીયુસ સ્નાતક ધર્મ ઉત્તમ સભા, કેન્ડેલા એસ્ટેટ હોદ્દી સંગઠન અને શ્રીમતી દેવી સિંઘ હોદ્દી પાઠશાળા એ હતાં. વિરુદ્ધ પક્ષ ઇચ્છી ગયો હતો તે આર્થ સમાજ વેસ્ટીસીયર દ્વારા. રવામી ભવાની દયાળ સમાજની મેમોરીયલ ટ્રસ્ટી તે તેમના નજીક શ્રી. મંગલદાસ અને તેમના પત્ની તરફથી એનાયત કરવામાં આવી હતી તે ઉપરાંકત સંરચને હરતક ગણ હતી.

આદ વધો (હોદ્દી)ની 'રાષ્ટ્ર ભાષા પ્રચાર સમીતી તરફથી હોદ્દી ભાષાની લેવાયલી પરિક્ષામાં પાસ થયેલાઓને પંડિત ઋષિરામના. હરતે પંચાન સર્ટીફિકેટ આપવામાં આવ્યા હતાં.

પરિચય (ટોંગ ધોરણ)નું સર્ટીફિકેટ ૧ ઉમેદવારને મળ્યું હતું પ્રવેશ (છઠા ધોરણ)નું રહને અને પ્રારંભિક (૪થા ધોરણ)નું રપને મળ્યું હતું. આદ પંડીત ઋષિરામે 'સાહિત્યનો સંસ્કૃતિપર પ્રભાવ' એ વિષયપર

પ્રવચન કર્યું હતું. પંડિતજીએ કહ્યું કે દસથી પંદર વર્ષમાં અંગ્રેજી બાપા ડુનીયામાં ને સ્થાન મેળવી રહી છે તેજ સ્થાન હોદ્દી ભાષા મેળવતી થઇ જવા સંભવ છે. કેમકે પાનીસ કરોડ ઉપર એ ભાષા મોલાતા અન્ય હોદ્દી ભાષાનો ડરબને વધતો જતો હોઇ સમજા હોદ્દીઓને હોદ્દી શિખવા પંડીતજીએ હાકલ કરી હતી. એ કાર્યમાં પંડિત નરદેવ વેદાલકાર ને પરિશ્રમ ઉઠાવી રેલા છે તેની તેમજ પ્રશંસા કરી હતી.

આખ્યાનના વિષયપર મોલતાં તેમજે કહ્યું કે કોઇ પણ પ્રગતી સંસ્કૃતિની પરિક્ષા તેના સાહિત્ય પરથી થાય છે. માજુસ અર્થવાદમાંથી આધ્યાત્મિક દર્શનને પા તો જ્ઞાની પુરુષો ના સત્સંજથી વધી શકે છે અથવા તે સાહિત્યના ઉડા અવ્યાસથી વધી શકે છે પંડિત યતા માનવીઓને સાહિત્ય ઉવત કરી શકે છે. અને તેનું જીવન રસમય અને ઉપયોગી બનાવી શકે છે. કોઇ પણ દેશના આચાર, વિચાર અને અભિલાષાઓ નો આક્રં એ દેશના સાહિત્યપરથી નીકળી શકે છે, હોદ્દી 'સાહિત્ય, જેવાં કે ભગવદગીતા, ઉપનીષદો, રામાયણ, કાલિદાસ, ટાગોર વિગેરેનો સૌને અવ્યાસ કરવા પંડિતજીએ હાકલ કરી હતી.

સમારંભ બપોરના ૨ વાગ્યાથી શરૂ થઇ જ વખતે આદ રાષ્ટ્રપીઠ અને શાંતી પોઠથી સમાવત થયો હતો.

એવલન ધીએટરનો ઉપયોગ મફત કરવા દેવા બદલ એ યીએટરના માલિકોનો સહક્રમ આભાર માનવામાં આવ્યો હતો.

રોગ દુર કરવાનો ઈલાજ પ્રાર્થના અને પોતામાં અને ઈશ્વરમાં વિશ્વાસ

મીઠ્ઠર રોજબર્ગ નામના એક માજુસ ની એક વાત પ્રસિદ્ધ થઇ છે. વિખ્યાત 'રીડસ' ડાઇરેક્ટરમાં એ આવી છે. એને કેન્સરનું દર્દ હતું અને એ ચાર અઠવાડિયાં જીવન જીવનાર, એક તફાન આસા યુધી દીપ્તિ દર્દી તરીકે એ હોસ્પિટલમાં દિવસે કાઠી રહ્યો હતો! વાત તો ત્યાં સુધી હતી કે ડોક્ટરને એને એનું વીલ તૈયાર કરી નાખવામાં મદદ બેઠતી હોય તો તે આપવા માટે તૈયારી બતાવી હતી!

રોજબર્ગને લખે છે : 'મેં ડોક્ટરને મોલાવ્યા અને કહ્યું 'જુઓ બાહ! આ પ્રમાણે તમે માફ પ્રદર્શન બરીને વિવાર્થોએ એક તફાન આશારીલત દર્દી તરીકેનો પ્રવક્ષ પાઠ આપી રહ્યા

છો, પણ મને હજ આસા રાખવા હો!' ત્યારપછી ડાક્ટરને તો ગયા. મરતક ને છાતી ઉપર હાથોને આંખે મોંબા, રોજબર્ગને પ્રાર્થનામાં તરફીન થઇ ગયો.

એને એમાંથી શાંતિ મળતી મુઠ, બજ મળતું અર્થ, આસા આવતી ગઈ. તજુ મહિનામાં એક આશ્ચર્યકારક ફેરફાર ડોક્ટરોએ જોયો. રોજબર્ગને ધીમે ધીમે રોગ યુક્ત થઇ ગયો હતો.

બ્યારે આ બખર વર્તમાનપંચે હારા પ્રગટ થઇ ત્યારે રોજબર્ગને ઉપર કાળેબોનો વરસાદ વરસ્યો. તમામ કાળેબ બખનારાઓ ને દવાથી એ રોગે મુક્ત થતો તે દવાની માંગણી કરી રહ્યા હતા!

રોજબર્ગને લખે છે મેં દરેકને જ્ઞાપ વાળ્યો "તમારા પોતાનામાં તમારી શ્રદા, જીવનની આસા પ્રગટ. તો રોમકુલતા એ નિશ્ચિત છે.

મેં પોતે પ્રાર્થના કરી છે : અનં-કરણથી અને શુદ્ધ મનથી, એ પ્રાર્થ ના ફળે છે ને ફળે છે. બીજન અનેક રોગની જેમ કેન્સર પણ એક રોગ છે. એ કાંઈ સાક્ષાત વમદેવ નથી કે કોઇ નવી નવાઈની વાત નથી. રોગી બ્યારે પોતાના બધ કરતાં પોતે વધારે જીવાન નીવડે છે, ત્યારે પછી દર્દને બમ લાગે છે.

નુતન ચીન

વર્તમાનપંચોમાંથી નુતન ચીન વિષે પ્રમાણુલત વિગતો મળતી નથી. આમ ઉલોમ સંધના થી કુમારપ્પા હમણાં ચીનનો પ્રવાસ કરે છે. આપણી સરકારે એમને ભારતની યુએચઆને સરદેશ લઇ ચીન મોકલ્યા છે. લાંબા રાજ્યતંત્ર વિષે તેમજ ત્યાંનાં પ્રજા કલ્યાણનાં કાર્યો વિષે એમના પ્રથમ અનુભવો 'આઠઉલોમ પત્રિકા'માં એમો નીવખીત રીતે લખતા રહે છે. કેટલીક વીગતો જાણવા જેવી છે. કેન્ડેનાની મુલાકાત પછી આ વિગતો એમને લખી છે:

ચીન હમણાંજ પ્રવસત્તાક સ્વતંત્ર રાજ્ય થયું છે. ત્યાંની પ્રજાએ સાખ્યા વાદને અપનાવ્યો છે -રશિયાની અસર લાંબા રાજ્યતંત્ર પર છે. પરંતુ ચીન ના સામ્યવાદમાં ત્યાંની સંસ્કૃતિ તેમ ન પરિસ્થિતિ પ્રમાણે મદરવના ફેર ફારો સામ્યવાદી રાજ્યવર્તીઓએ કયો છે.

(૧) રશિયાના હુકમ પ્રમાણે ત્યાંની બધો કારબાર ચાલે છે એ ઝેરમજબ છે. ત્યાંનો વહીવટ સ્વતંત્ર રીતેજ ચાલે છે

(૨) ત્યાં બધી જ જમીનનું રાષ્ટ્રીય કરણ થયું નથી. ત્યાંની સામ્યવાદી સરકારે જમીનની ખાનગી માલિકોને મર્યાદિત હક સ્વીકાર્યો છે. એકુતો પોતાની જમીનના માલિક છે અને જાતે ખેડે છે.

(૩) ત્યાં જગી મંચેલોગો વધુ પ્રમાણમાં ચાલતા નથી. યંત્રનો હાપ રોમ થતો હોય તેવે ઉલોગો નાના પાપા પર ચાલે છે.

(૪) ખેતી વિકાસ અને ખેતી સુધા રણ પર ત્યાં સૌથી વધુ લક્ષ અપાય છે. એવી ગણતરી થઇ છે કે ત્યાંની કમજીવી પ્રજાને ખેરાકાર, પૌશાક તેમ જ ધર મફત મળવા ઉપરાંત માસિક ૧૫ થી ૨૦ રૂપિયા મળતા રહે છે.

આનું પરિણામ એ આજુએ છે કે એકુત પ્રજા પુષ્કળ ઉત્પાદન કરે છે. અનાજ તેમજ બીજા ખાલ વસ્તુઓની

ને દિવસ રોકાટરે મને કહ્યું કે તમે વધીએ મોલાવતીને વીલ વગેરે તૈયાર કરી દો, તે વખતે મેં નિરાશાનો પંથ લીધો હોત, તો યુજુ અનિવાર્ય હતું.

મેં પણ મેં પ્રાર્થનાનો પંથ લીધો. અને એ પંથે કેવળ જીવન વિસસ છે!"

પોતાના દર્દને હાલવવા શુદ્ધ કરવું એ પણ કાંઈ જેવું તેવું વીરત નથી. વૈદિક સંસ્કૃતીમાં નિર્ભયતાનો, આશાનો, સમૃદ્ધિનો, જીવન ઉલાસનો ને સફરો છે તે આજુએ ફરીને આપણે કરીએ! જીવન એમાં છે.

નુતન ચીન

ત્યાં વિપુલતા છે. બધી વસ્તુ સસ્તી મળે છે. ત્યાં મેંવધારી સામાન્ય રીતે નથી.

ત્યાંની પ્રજાની મોટી વિશેષતા એ છે કે પ્રજા જુદુ જ ઉલભી છે. બધા જ હોદ્દેશ કંઈ ને કંઈ કામમાં રોકાયેલા રહે છે.

(૧) આજુઓની માવજત પાછળ માતા બો યુજ ખાન આપે છે. (૨) શીચીઓની સ્વચ્છતા સુંદર હોય છે. કામકા કે માખીનો ત્યાં વિચકુલ ઉપલવ્ડ નથી.

(૩) પ્રજાને પુરતું કામ મળી રહે છે એટલે ત્યાં બિખારીઓ નથી.

સામ્યવાદી સરકાર પ્રજા સાથેનો સંબંધ વિશિષ્ટ રીતે હોય છે. એમ અમલદારો તેમ જ પ્રધાનોની અતિથય સાદાઈ ખ્યાન ખેંચે એવી છે. માસિક શ. ૧૦૦ વજુમાં વધુ પચાર ત્યાંના મોટા અમલદારને મળે છે. પૌશાકમાં પણ એટલી જ સાદાઈ હોય છે. સામાન્ય પ્રજાના જેવી જ પૌશાક પ્રધાનો તેમ જ અમલદારો પહેરે છે.

કેન્ડોનમાં વેસ્વા સંરચાને નાજુલ કરી છે. દર્દને અધેનો માટે સંતેજ આપે એટલા ઉત્પાદક ઉલોગોની બખરચા થઇ છે.

એકદરે ત્યાંની સામ્યવાદી સરકાર પ્રજા કલ્યાણનાં કાર્યોમાં સફળ તેમજ લોકપ્રિય નીવડતી જાય છે.

(ફોર્બ્સનજુધાંથી કુશાવીને)

મુળાક્ષરના નકશા

ખાળોને અક્ષર જ્ઞાન આપવા માટે આ નકશા પહુજા-ઉપયોગી થઇ પડે છે. કામત થી. ૭-૬.

વર્ષા શીક્ષણ યોજના

શિક્ષક કેવી રીતે આપવું તેની સમજ મંધીજના બેઝીક એજુકેશન મુજબ

આ આરોસેથી મળશે

[આ લેખ, હુંકાવની, અમદાવાદ રેલિંગો મથકેથી તા. ૨૬-૧-૫૨ના રોજ વાંચવામાં આવ્યો હતો, તે અગદવાદ રેલિંગોની પરનામગીથી 'હરજનબંધુ'માં પ્રસિદ્ધ થયો હતો. તેમાંથી અમારા વાચકોની નજીક માટે અહિં ઉતારીએ છીએ. તંત્રી]

આને ૨૬મી જાનેવારી છે. આ દિવસ આપણા રાષ્ટ્રના પંચાંગ માં એક મોટો દિવસ છે. દિવાળી કે બેસતા વરસ પહે તેને, આપણા એક સપ્તમો દિવસ ગણવેા નેહ્યએ. આ દિવસે ૧૯૩૦ની સાલમાં રાષ્ટ્રે શપથ લીધા કે, અમે દેશમાં સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા લાવવાને જ પીંથી. તેને માટે આપણે સાધ્યદ્રઢની ઘડત આદરવાનું પશુ લીધું. અને પુન્ય ગાંધીજીની રાહબંદી નીચે લડતને મોરચે માંડયો. પરચેશ્વરે તેમાં બપરકત પુરી અને ૧૯૪૭ના ઓમસ્ટની ૧૫મી તારીખે અંગ્રેજોને આપણા દેશનું કારભારું પ્રત્નની પ્રતિનિધિ સરકારને સોંપીને પોતાને દેશ વિદાય થયા.

લાર પછીનાં ચાર વરસોના ઇતિહાસ તાજે છે. આપણી બંધારણ સમાજે દેશનું સ્વતંત્ર બંધારણ ઘડ્યું અને ભારતના સ્વતંત્ર સર્વસત્તાધીસ ગણરાજ્યની રચનાના અંત. ૧૯૫૦ના જાનેવારીની ૨૬મી તારીખે એના ગણેસ બેઠા. એમ ૨૦ વરસ પર જે સંપૂર્ણ આઝાદીના શપથ લીધા હતા તે રાષ્ટ્રે પુરા કર્યાં.

હવે સવાલ આપણી સામે એ છે કે, મણદેી સ્વતંત્રતાનો સુપ્રસંગેગ કવી રીતે કરવો કે જેથી દેશમાં સાચું સ્વારાજ્ય રચાયું? સ્વતંત્રતા એ સાધન છે, તે વડે આપણે આપણા દેશનું બહું કરવાનું છે. તે માટે શું કરવું, એ સવાલ હવે આપણી સામે સૌથી મોટો છે. આ સવાલનો જવાબ સર્વોદય છે. તે જવાબ આપણને ગાંધીજીએ આપેા છે. આપણા રાષ્ટ્ર નો આદર્શ એ છે. એનો શો અર્થ? યાત તે થૌદીક મિનિટોમાં આપણે વિચારીએ.

આ શબ્દ ગાંધીજીએ જનાવ્યો છે. ૧૯૩૫ની શોકમાં થયેલા રલિકન નામનાં એક પ્રખ્યાત અંગ્રેજ વિદ્વાને "અન હુ ધિસ લાર્ટ" નામે ચોપડી લખી છે. તેને અનુવાદ ગાંધીજીએ "સર્વોદય" શબ્દ આપીને કર્યો. રલિકનના જ્ઞાના માં સમાજ મરિતો આદર્શ જેને 'ઉપયોગિતાવાદ' કહેવામાં આવે છે તે હતો. એ વાદ એમ કહેતો કે બને તેટલી વધારેમાં વધારે સંખ્યાનું જાને તેટલું વધારેમાં વધારે બહું કરવું. એ વહેવાર આદર્શ છે. રલિકન આ વાદ સ્વીકારતો નહોતો. તે સમરતનું શેષ યતું નેહ્યએ, સવને ઉલ્લ યવો. નેહ્યએ, એમ તેની પેલી ચોપડીમાં જ્ઞાયુવે છે. આ વસ્તુ સમજવવા માં ગાંધીજીએ કહ્યું

સર્વોદય એટલે શું?

(મગનભાઈ દેશાઈ)

છે તે ખાસ વાદ કરવા જેવું છે. તે કહે છે કે.

"અહીંસાને પુનઃરી ઉપયોગિતાવાદ ના સિદ્ધાંતને કુલ ન જ યાગવી શકે. એ તો સમરત સુહૃદા શ્રોયને અર્થે મયશો અને એ આદર્શને સત્ય કરવા ના પ્રયત્નમાં મરશે. આપ બીજાં છવે એટલા ખાતર પડે મરવા તે હમેશાં પુશી થશે. જાને મરીને તે બાકીના સૌની સેવા કરશે અને તેમાં જ તેની પોતાની જાતની સેવા પશુ આવી ગઇ હશે. સર્વોદય સેવામાં બંધારે સંખ્યાનું વધારે બહું તો આવી ન જાયું. અને તેથી યણી વેળા આવા શ્રોયવાદી અને ઉપયોગિતાવાદી બને પોતાના માર્ગમાં એકબીજાના પગલામાં પગલું યુકીને જતા નજરે પડશે પશુ આમ છતાં એક એવો વખત આવે જ છે જ્યાં તેમણે તોખા પડવું પડશે. યવકે એકબીજાની સામે કામ કરવાનો પણ તેમને વખત આવે. ઉપયોગિતાવાદી એ તેના સિદ્ધાંતને સુરતપણે અનુસરે તો પોતાની જાનેનો ભોગ કઢી નહીં આપે, ન આપી શકે એથી ઉલ્લંઘ, સમરતાના શ્રોયવાદી પોતાને હોમાતાં પશુ પાણું વાળી નહીં જુએ."

આને દુનિયાના લોકો સામે યહું મોટું દુઃખ છે? હમણાં જ થોડા દિવસ ઉપર એક જ્ઞાપ્તનામાં રાષ્ટ્રપતિ શ્રી. રાજેન્દ્રગણુએ કહ્યું તેમ, જગત આને બે વાતે દુઃખી છે-એક યુદ્ધ, બીજી તંગી અને મરીબી. મરીબ, લોકો, લાગાર લોકો જ્ઞાતમાં યહું છે, ધની અને સજળા ઓછા છે. જગત ના થયા દેશોમાં આગ જ લોકોમાં બે ભાગ છે. નાના નાના દેશો અને પછાત જાતનો એનેક છે, મોટા દેશો ને આગળપડતી પ્રજાઓ થોડી આ. જાતની જે અસમાનતા છે, તે વિવખતા છે, તે કેમ કરીને કુર કરવી? કયો આદર્શ નજર સામે રાખીને યાવવું? આધુનિક જગત સામે મોટો સવાલ આ છે.

આનો જવાબ અનેક રીતે આપાય છે. તેના બે જણ મોટા ભાગ પડી જાય છે. એક જવાબ એ છે કે, મરીબ લોકોએ પોતાના હક વિષે જાગરત જાયવું અને પોતાનું સંગઠન કરીને સામેના લોકો જેડે લડી લેવું નેહ્યએ, કેમ કે, આ બે વગેો વચ્ચે વિગ્રહને રસ્તે કામ લીધા વગર કુટકો નથી. સજળ લોકો તે વગર માને એમ નથી. આ રસ્તો વર્ગવિગ્રહનો અથવા કહેા કે દ્વીસાને રસ્તો થયો.

એ જ હમે વિચારીને સમાજના ધની અને સજળા વર્ગના લોકો પશુ વીચાર કરે છે કે, આપણે સંગઠિત યઇને કામ લેવું નેહ્યએ. નહીં તે

અધુમતીના લોકો ચડી વાગશે અને ટળાશાદી કરી મુકી દેશને ખરાણ કરશે. આ દરિયાંદુ પશુ છેવટે તો વગેો વચ્ચે વિગ્રહની બાવનાને જગવી ને યાકનારું છે, અને નાના વર્ગની નેહ્યાકી સમાજ પર યલાવનારું થક જાય એવું છે.

એમ જો વગેો સામાસોમી શુભતા માંડીને લડવા લાગે તો પછી તેમાં સાંકે શું ને નરહું શું, એ જુદી જવાબ છે અને જે રસ્તે કામ યાય તે ખરો, એમ સાધ્ય અને સાધન વચ્ચે સંબંધ રહેતો નથી જમે તેવાં સાધ નો વડે કામ મરે તો તેમને લેવામાં આવે છે. પરિણામે સાધ્ય પશુ તે સાધનો જેવું જ ખરાય થઇ જાય છે અને પ્રજાની પીડા ટળતી નથી. ગાંધીજીનો સર્વોદયનો આદર્શ આથી જુદો પડે છે. તે સત્ય અને અદ્વીસા નાં સાધને પ્રથમ રચાત આવે છે. જેટલે અરી તે છેડાવામાં આવે તેટલે સૌથી સાધ્ય કુર જાય છે અને બગડે છે, એમ સર્વોદયનો સિદ્ધાંત માને છે. તેથી કરીને તે વર્ગવિગ્રહનો રસ્તો જુલબરેલી અને રદ કરવા જેવા માને છે. સમાજના જુદા જુદા વર્ગો વચ્ચે ખેંચાપેચી છે એ કશુલ છે. પશુ તેથી કરીને તે સારી છે ને રહેવી કે રાખવી નેહ્યએ, એ કવી રીતે કહી શકાય? એ કુર કરતી નેહ્યએ એ ખં, પણ માંડિમાડે લડવું એ તેનો ઉખાય નથી. તેનો ઉખાય સમાજમાં સર્વોદય ધર્મ રચાવવાથી મળી શકે છે. એ ધર્મ નૈતિક હોવા ઉપરાંત સામાજક અને આર્થિક પશુ છે સમાજક દરિયે તે એમ કહે છે કે, ધાન ઉચીતીસ નથી, નાતજાત, કુળ, ધાન, ધણી પ્રત્યાદિને કારણે ને સમાજ પોતાના વગેોમાં ઉચીતીયતાનો ભાવ ડેખવે છે, તે જાહ છે. આપણા દેશ માં પ્રથમ અથવા મજુરી કે જાતમરેનત ને હલકી કે ઉતરતી વસ્તુ માનવામાં આવી છે. આપણી સિદ્ધ્યુપ્રથા પશુ એ જ માનવતા પર આવે યાલે છે. સમાજને ત્વજ નહરી એવા ટેલવા ધધા હલકા માનીએ છીએ અને તે કરનારાને ખરપૂરસ સુધી ગણના રલા છીએ. તેમને માનવને દેવનાં દ્વાન કરવામાં મરિતો વધી લઇએ છીએ. આ બાવના કુર ન થાય તો સ્વતંત્રતા આબ્યાનો કરી અર્થ ન જાણાય. અને પ્રત્નનો મહિમા ને આપણા રાષ્ટ્રને નહીં સમજવ તો જ્ઞાનાથી ધર કરી રહેલી બેકારી, આજાસ, અને હાદાર વગેરી શકીએ. સર્વોદયનો સિદ્ધાંત સામાજક ક્ષેત્રમાં આ પ્રકારની કાંતિ આપવી જાયે એ એ તેની આર્થિક

યાજી નેહ્યએ. આર્થિક યાજીએ આ સિદ્ધાંત એમ કહે છે કે, પ્રામાણિક કામધધા કે મજુરી કરનારને નહરી આજીવિકા મળી રહેવી નેહ્યએ. સમાજમાં એવી વ્યવસ્થા થવી નેહ્યએ કે જેથી કોઇની મજુરીનો લાભ સામેવાગો અજુરમતો ઉઠાવી ન તે. સમાજની આર્થિક વ્યવસ્થામાં એવું ન કોવું નેહ્યએ કે એકનું શોપણ બીજી કરી શકે. આને જગતમાં ને મોટું દુઃખ છે તે આવું આર્થિક શોપણ થયા કરે એવું ને જાણું મોહવાઇ ગયું છે તે છે. તે જ્ઞાનામાંથી પ્રજાનો મોટો ભાગ ને મરીબ છે, નિર્બળ છે, તેને છેડાવવા નેહ્યએ. સર્વોદયનો સિદ્ધાંત કહે છે કે, "૧. બધાના બઝામાં આપણું બહું રહેવું છે,

૨. વધીલ તેમ જ વર્ણવ બનેના કામની ક્રિમત એકસરખી હોવી નેહ્યએ. કેમ કે આજીવિકાનો હક બધાને એકસરખો છે.

૩. સાકું મજુરીની, ખેડુતનુ જીવન જ ખડું જીવન છે."

ઉપરના શબ્દો ગાંધીજીની આમ-કથ.માંથી મેં ઉઠાવ્યા છે. તે બારે અધરી વાત છે, એ. માનવી મુરકેક છે. જનાં સત્ય તેમાં રહેવું છે, એમાં શંકા નથી. જુદા જુદા કામ ધધાઓમાંથી મળતર યાય તેમાં ઉચીતીયતા શું કામ? તેના મળતર માં એવડો મોટો બેદ શું કામ હોવા નેહ્યએ? વધીલ દાહતરના એક કકાક ના કામના ૫૦-૧૦૦૦ કે અધિક રૂપિયા મળે ને મજુરી કરનારના એક કકાકના ૪-૬ આના શું કામ? આ સવાલનો સતો/કારક જવાબ મળતો નથી. એની પાછળ ને સામાજક અને આર્થિક ખ્યાલો પડેલા છે, તે ન કરે ત્યાં સુધી એમાં સુધાગો યાય એમ નથી. સર્વોદયનો સિદ્ધાંત એ ખ્યાલોમાં ફેરફાર કરવા યાહે છે. જેમને બહું મળે છે, ને વગેો આને મલદાર છે કે કોઇ ને કોઇ કારણે કાલેલા છે, તેમને તે સિદ્ધાંત કહે છે કે, તમારી પામે ને મળતર યાય છે તે તમારા એકઆરખ કે ભોનવિકસ માટે નથી, એ તમારી પાસે દ્રુટ રૂપે છે. તેનો ઉપયોગ સમાજને મળે એ જ્ઞેવાનો તમારા ધર્મ છે. બીજી બાજી જે વગેોને ન્યાયી મળતર થક શકતું નથી, ને મરીબ અને પછાત છે, તેમને સર્વોદયનો સિદ્ધાંત કહે છે કે તમારો અમ એ પશુ મોટી મુડી છે, તેની જેડે સમજણુદિ અને સ્વાવકબજન ને સાધો તો તમે કોઇ રીતે ઓછા નહી રહેો. તમારું ક્યાણુ તમારા જ હાથમાં છે. થમ એ ને સંકીર્ણી કામધધેનું છે. સમજથી તેનું કામ લેશો તો સામેવાગો કોઇ કાંઇ આબ્યાને લી નહી

આમ સમાજના બંને પક્ષને સર્વોદયનો સિદ્ધાંત કાર્યક્રમ બનાવે છે, ધર્મ બતાવે છે, આદેશ આપે છે, ધનવાન કે માલધારી શા સમૂહ વગેરેને તેમની જવાબદારી દેખાડે છે, તેમને દાન, દયા અને ત્યાગની ભાવના ધારણ કરી, સમાજમાં એક ઉંચા કં નોખા ધર્મ તરીકેનું અભિમાન બુલંદા કરે છે. ગરીબ કે નિર્બળ વર્ગોને તે સિદ્ધાંત એમ કહે છે કે, તમારા શ્રમ થી તો જગત છવે છે, તે શ્રમ સાથે જાન અને સમજબુદ્ધિ જોડો તો તમને ઠાંઠ સુસ્તી નહીં શકે, તમે પોતે તમારું શ્રેય સાધી શકશો.

પરંતુ ઉદ્યેનનાર અહીં આમળ જરૂર કહી શકે કે, આમ લેણા પોતપોતાનો ધર્મ પાળે, જવાબદારી સમજે, સમજ ઠેજવે, તો તો નેહમ્મ શું? તેમ ન થાય અથવા ધીમે ધીમે થાય તો શું? સ્વરાજ આભ્યાથી કાંઈ આમાં દેર ન પડે. નેહમ્મ નીતી? પ્રજાકીય સરકાર સર્વોદયની નીતી લે તો તેણે કહ રીતે ચાલવું? ઘટે? સર્વોદયનો સિદ્ધાંત સરકારોને શું કહે છે?

આ સવાલ આને છુટા મૂકવાનો બન્યો છે. જ્યાં સુધી આપણા દેશમાં પરરાજ્ય હતું ત્યાં સુધી એ સવાલ એટલો આગળ નહોતો આવ્યો. હવે તેનો વિચાર કરવો નેહમ્મ. સર્વોદય નો સિદ્ધાંત એમ કહે છે કે, સરકાર

પ્રજાની પ્રતિનિધિ છે, તેની ટ્રસ્ટી છે તેણે કોઈ પણ એક વર્ગની ખનવું ન નેહમ્મ. પરંતુ સર્વ પક્ષોનો ખ્યાલ રાખીને વર્તવું નેહમ્મ. અને સર્વ પક્ષોનો એટલે જે પક્ષાતમાં પક્ષાત છે, નબળો છે તેનો ખ્યાલ પહેલો કરવો ઘટે. તેથી તે સિદ્ધાંતને ટેલકાક 'અર્થોદય' પણ કહે છે. એકા સાથે બધાનો પક્ષ શી રીતે કરી શકાય? એનો સરતો એ છે કે, જેની જરૂર પડેલી તેનો ખ્યાલ કરીને ચાલવું.

તેથી જ હોદ્દાની સરકારે અરબિયામાં કામ કરવું એમ આ સિદ્ધાંત કહે છે. એનો માંગ એ છે કે, જ્યાં આર્થિક કે સામાજિક ઉંચાનીચતા કે હલકાઈને લઈને શોષણ થતું હોય ત્યાં સરકારે વચમાં નબળાના રક્ષક તરીકે પોતાની તાકાત વાપરવી નેહમ્મ. ઠાંઠ પણ ન્યાયી વસ્તુનું નિકાલ ન ઢોધ શકે, તેમ જ કોઈ પણ ન્યાયી હકની અવગણના પણ ન થવી નેહમ્મ. આ ઢમે પ્રજાકીય સરકાર ચાલે તો જ તે વર્ગનિમ્મલથી કે સર્વોદયથી બચી શકે. આની સરકાર પુરી લોકશાહી હોવી નેહમ્મ. તે સરકાર ખીમ ઠાંઠ દેશ પર અદાનત નહીં રાખે, તેના પર સામાજ્ય જમાવવા નહીં તાકે. જગત નાં કોઈ દેશના વિરોધમાં નહીં, પણ પોતાના ન્યાયી હકમાં તે મધરો, એમ સરકારો ને ચાલે, તો જ

દુનિયામાંથી બુદ્ધ ટળી શકશે અને સૌ ઠાંઠ સુખે રહી શકશે. સર્વોદયનો સિદ્ધાંત સર્વ દેશ, સર્વ જાતિ, સર્વ મનુષ્યના ઉદયનો માર્ગ છે. તેના યુગમાં સમાનતા અને બધુતાની જાનતા રહેલી છે, તે માનવધર્મ પર રચાયેલો સિદ્ધાંત છે. સાધ્ય અને સાધન વચ્ચે રહેલા યોગ્યતા સંબંધ ને તે બુલવા દેતો નથી. એમ કરીને તે માનવની માનવતાને આગળ કરે છે અને તેને જોરે સંજિતા એક માનવ કુટુંબને હળીમળીને રહેવાનું કહે છે. જગતમાં અનેક વાદો આને ચાલે છે, તેમાં સર્વોદયનો સિદ્ધાંત જે જુદી જ ભાત પાડે છે, તેનું કારણ એ છે. તેમાં માણસની માણસાઈનો એટલે કે તેના ઉત્તમ યુગોનો ઇતિહાસ નથી, પણ તેના જ જોરે માનવ સંસારનું કામ ચાલવું નેહમ્મ, એમ કહે છે. એને રાજદારી ક્ષેત્રમાં ઉતારવાની જવાબદારી હોદ્દા લીધી છે કેમ કે આપણે સર્વોદયને હોદ્દા-સ્વરાજ નો આદર્શ બનાવવા નક્કી કર્યું છે. સર્વોદયના આજના પ્રવલસતાક દિને એ આદર્શ આપણે માદ કરીએ.

હોદ્દાના ખબરો
ભારત માતા
પં. નેહમ્મ રાયચરુ સુકામે માણસ કરતાં જાણવું હતું, કે "ભારત માતા"

નો અર્થ ઠાંઠ ચોક્કસ સ્ત્રી કે આકર્ષક બાળા નથી. ભારત માતા એટલે ઉચ અને નીચ, સ્ત્રીઓ અને પુરૂઓ, છોકરા ઓ અને છોકરીઓ અને જુદા જુદા રીત રીવાજો પાળતા તમામ રાજ્યોના તમામ માણસો. જ્યારે આપણે "ભારત માતાની જ્ય" પોકારીએ છીએ ત્યારે આપણે સૌનું બહુ અને સૌને આપણાદી ઇચ્છીએ છીએ, તમામ ની પ્રગતિ માટે કામ કરવાનો આપણો આ નિશ્ચય છે. તમે અને હું ગળીને ભારત માતા બનીએ છીએ અને આપણે આપણા બંધાને માટે કામ કરવું નેહમ્મ.

ઔરંગાબાદમાં થી. નેહમ્મ
ઔરંગાબાદ સુકામે થી. નેહમ્મ જવાર હતા ત્યારે સભામાં હાર પહેરાવવા માટે અને થેલી અર્પણ કરવાનું માન મેળવવા માટે એ પુરૂઓએ અનુક્રમે ૪૩૫૨ અને ૩૩૦૦ રૂપિયા આપી પંડીતજીને હાર અને થેલી અર્પણ કર્યો હતો.

નવાં પુસ્તકો
રાષ્ટ્રબાપા શીખા માટે
હોદ્દાનાની-સુવરતાની ઠાસ શી. ૨૦-૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ. " ૩-૦
ઈસ્લામનો સુવર્ણ યુગ. " ૩-૦
દેશ દેશની લોક કથાઓ ૮ ૬
મળવાનું ટેકાણું આ ઓશીસ

ગ્રોસરી ક્યાંથી ખરીદશો ?

"બનતી ઝડપે, સારો માલ, કિશમત ભાવે મોકલાવવું" એમ અમેજ કહીએ, તેના કરતાં અમારા આહોકોના સંખ્યાબંધ પ્રમાણપત્રોમાંનાં થોડાંક આપીએ છીએ, તે વાંચશો એટલે આપને ખાતો થશે કે "આહોકોને સંતોષ આપવો" એ અમારો પુદ્ગલેખ અતિશયોક્તિ બશે નથી:—

મા. ૩૦/૪/૬૧.
જાત જાણવાનું જ ને જાણેના એકરો બાજબી
લાંબો જા અને સારો માલ મોકલે સોજો
કરવો કે જે જાણ એ જ તમારા તરફવા. ખાતી
આપું છું કે માલ સારો અને સવલ પડે તેમ
આવે છે. જેથી આ ઉપર તમારું ચોક્કસ ધ્યાન
આપી મોનલકાજો.

ગાંધીવક
કોહર
ધર-ગરુથુ કવાઓ
ઉવન-પુલતની સામગ્રીઓ
ખનારસી સાડી
મુંબઈ સમાચારના પંચાંગ
કીમત શી. ૩-૬.

એવરેસ:
૧૧૦ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ૨૨બન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરજી નરસીહ એન્ડ કુ. (પી)
લીમીટેડ
૨૨બનના ૩૦ વપની પુરાણી અને સુપ્રાસદ ડુકાન.

સર્વ માદ સી. આ. ડી. થી
મોકલાવવામાં આવશે.

હરિજન પત્રો

નવજીવન દરેકના વ્યવસ્થાપક ટ્રસ્ટી શ્રી. જીવજીત જી. દેસાઇ ફેબ્રુઆરી તા. રજીના 'હરિજનપત્ર'માં નીચે પ્રમાણે લખે છે :

“૫ સ. ૧૯૪૬ યાદ હરિજન પત્રોની ધરાણી ઓછી થતી અહ છે. છતાં તે પોતાનું ખર્ચ કાઢતાં ફતાં. પરંતુ છેલ્લાં એક વરસથી તેની માહકમ-સંખ્યા એટલી ઘટતી અહ છે કે, તે પેરે નવજીવન દરેકને બારે બેર અમલી પડે છે; અને તેમાં સુધારો યતો નથી, પરંતુ માહકમ-સંખ્યા ઘટતી જાય છે. આમ બેર બાદને પત્ર ચલાવવાં એ નીતિ માધીછોને માન્ય નહોતી. અને બંધરખખરો લેવી એ નવજીવન દરેકની નીતિથી વિરૂદ્ધ છે. આથી આખી પરિસ્થિતિના વિચાર કરીને નવજીવન દરેકને કુ-ખની સાથે એવું દરખાસ્તું પડ્યું છે કે, પત્રના નવા વરસથી, એટલે કે માર્ચ, ૧૯૫૨ થી એ પત્રો અંધ કરવાં. એટલે આથી સર્વ માહકમને તથા આ પત્રોના અનેક વાચકોને જીવાવવાનું કે માર્ચ, ૧૯૫૨ થી ત્રણે હરિજન પત્રો નવજીવન દરેક

તરફથી ત્યાવવાનું બંધ થયો. આપણું દેશના બંધર જીવનને ઘડવામાં આ પત્રોએ કેવું કામ આપ્યું છે, તે કહેવા ની જરૂર નથી. પરંતુ તેની માહકમ-સંખ્યા પરથી જોતાં ઉપરનો નિર્ણય કયો વિના છુટકો નથી.”

તાજ કલમથી બીજી નોંધમાં તેઓ લખે છે :

ઉપરના નવજીવન દરેકના દરખા વિષે જાણકાર પછી થી. સર્વ સેવા સંધ, વધો, તરફથી એવી માગણી આવી છે કે, અંગ્રેજ હરિજન અને આશરેની જવાબદારી પર ચલાવીએ. તે ઉપરથી નીચાર કરીને એ એક પત્ર તે સંધને સોંપવામાં આવે છે. સંધ તેને માંધીછીની નીતિરિતિ મુજબ અને બંધરખખરો લીધા વિના ત્યાવરે એટલે, વાચકોની દરિએ ત્રણે પત્રો નહીં, પણ હાંદી અને યુવરાતી એ બે પત્રો અંધ થશે અંગ્રેજ પત્ર 'હરિજન સર્વ' સેવા સંધ, વધો, તરફથી ચાલુ રહેશે, એની તેના માહકમ તથા એજને નોંધ તે એવી વિનંતી છે.

માટેના ટેકરીકા કેન્દ્રો તથા બીન-યુરોપી બનો માટેના અલમ લીફટ તથા પ્રવેશ ફારો, ટપાલ કચેરી, રેલવે સ્ટેશન તથા મહેસુલ કચેરીમાં ગોઠાવે પશુ છે. નવી દાહકમી ટપાલચેલી આ પ્રિન્ટરકા બારતના પરદેશ ખાતાં તરફથી પ્રમટ થઈ છે.

યુનરશીસાહેબ કાદરખીયાનું

અવસાન
યુનરશીસાહેબ કાદરખીયાં ડરખનનાં જીવિતી વતની ફતા. જીવિતીમાં મુસ્લીમ કબી પશુ ફતા. બંધરે કાઠોમાં ઉત-કબી ભાગ લેતા ફતા જીવના વખત ની ક્રેમિસ સાથે તેઓ જોડાયા ફતા અને ફાલમાં ન્યુ ઇન્ડિયા એસોસિએ-કંપનીમાં છુકકીપીંગ કરતા ફતા. તેઓ ત્રણે અઢવાલીય એક જબસામાં પોતાની રચેલી કબીતા ગાયા યાદ ટુરત જ અયાનક ફાટ ફેલીવરથી મરજી પામ્યા. મરજીમના રૂબને ઇખર ચિર શાંતી બધે અને તેમના કુ-ખી યક્ષેલાં કુટુંબીજનોને સખર બધે.

આંતરરાષ્ટ્રીય વિવાર્થચક્ર

લંડનમાં આંતરરાષ્ટ્રીય વિવાર્થચક્ર રચાવવાના ખર્ચ જે લંડન ખાતાના ફાંદના ફાઇ કમીચનર થી. વી. કે. કુશમેનેને ૧૦,૦૦૦ પાઉન્ડની ત્રણ વેકોમાંની પહેલી એક લંડનની યુની-વર્સિટીના એન્ડેવર અર્થ કોષ્ટ એથ લેખને આપેલી છે. ફાંદ પોતાના ફાળા પેરે ત્રણ વર્ષમાં પા. ૩૦,૦૦૦ ની રકમ આપવાની છે. આને ખીડન માં ફાંદથી મેલા ૩૦૦૦ વિવાર્થચક્રો છે. જેમાંથી ૧૨૨૦ લંડનમાં છે, આ ફલ સંખ્યામાંથી ૨૦૦ વિવાર્થચક્રી એ છે.

મીડીકેશ ઇન્ડિઅન લાયબ્રેરી
ઉપરોક્ત લારજેરીની રચાવના અર્થે એક સભા તા. ૩૧-૧-૧૯૩૨ ના મી. ફરીમ એયુનના પ્રમુખપદે મળી ફતા. નીચીના કોષ કમીનીઓની યુટીલિટી ઇટી: પ્રમુખ: કરીમ અહમુલ, મંત્રી: રજીહોલ્લાસ મંગલજી, કમીટી: વલી ઇબ્ન યાંદ, મીમનલાલ રામજી, અહમદ મુસમહમદ, બાહુભાઇ વલભદાસ.

લિવિંગ્સ્ટન ઇન્ડિઅન શોપ એસીસી સ્ટેન્ટસ યુનીયન

લીવિંગ્સ્ટન (નોર્થ રોડસીયા) ઇન્ડિઅન શોપ એસીસીસ્ટસ યુનીયનની મહેલી જનરલ સભામાં આ વર્ષ માટેની યુટીલિટી નીચે મુજબ કરવામાં આવી. ફતા: પ્રમુખ: મીમનલાઇ ડી. પેલ, ઉપ-પ્રમુખ: ડાલાભાઇ જેરામભાઇ પટેલ, મંત્રી: લલુભાઇ કાનજીભાઇ લાક, સહ-મંત્રી: બીમજીભાઇ અયુનભાઇ દેવાલીયા, ખખનચી: બાહુભાઇ ગોવીંદજી પટેલ. કારોપારી સમિતિના સભ્યો: રજીહોલ્લાહ મોરારજી પટેલ, બીમસીહભાઇ જે. દેવાલીયા, પરસોતમ ભાઇ વલભભાઇ પટેલ, જુલાભાઇ સંશા, પ્રેમભાઇ લાલભાઇ પટેલ, એસ.

એમ. ઘમો, મોડીટર: નામુબાઇ મોરારજી પટેલ.

કેપટાઉનમાં આઝાદ દિન

કેપટાઉનમાં ઇન્દિના પ્રવનસતાક દિન ની ઉજવણી ત્યાના સીડી ફોલમાં થઈ ફતા જે વખતે ઇન્દિના ફાઇ-કમીચનર ની મોડીસના આસીસ્ટન્ટ સેક્રેટરી થી જે. એચ. મરડોનાએ ઇન્દિથી આવેલા શુભેચ્છના સંદેશાઓ વાંગી સંભળાવ્યા ફતા. પ્રવનસતાક મળવાના અખિનંદન ને ફાંદની બદાર વસતા ફાંદીઓની કાળજ કરવા માટે ફાંદને આખાર માનવાનો સંદેશો ઇન્દિના રાજપતિપર મોકલતા સભાના પ્રમુખ મી. એ. બી. ચીકોને વિનંતિ કરવામાં આવી ફતા.

શ્રી. પ્રોટીવીઆ હાંદુ સેવા સમાજ

વિશ્વકો એથએ છે

ઉપરોક્ત સમાજની યાળા મારે અજબની અને સેવાબાવી ત્રણ યુવરાતી શિક્ષકોની જરૂર છે.

પુરતી લાયકાત ધરાવનાર સત્વર પત્રવહેવાર કરવો.

મંત્રીઓ:
જીવજીતજી બી. પટેલ.
નરસીંહભાઈ એમ. પટેલ.
વે. બોહસ ૧૨૫૫, પ્રોટીવીઆ, ટાંસવાલ.

ફુકાન વેચવાની છે

ફેન્ટરસ પોસ્ટ ગોદ માઇનમાં આજેથી સારામાં સારી ફુકાન વેચવાની છે. રહેવાની ઉતમ સમગ્ર છે તેમજ ફુકાન સાથે ફરટ શોપ પશુ છે. લાંબી લીસ સાથે એથીયાટીકોને રહેવા ના ફલ છે. યુનીલ તેમજ કોરાયુ તેમજ રોડક માટે જ્યોતે આની મજા અથવા ફાઇન નંબર ૧૨ અને નંબર ૨ બેન્ક. આ ૧૫ વરસની જીવી ફુકાનનું લાયસન્સ ચાલુ છે. વેપાર સારો છે. માલિક રીટાઇપર યાઇ છે એટલે વેચવાની જરૂર પડી છે. તાજેદે ફુકાન ડીલીવર કરી ફતામાં આવશે. ફરમાં પાણીને ૨૫ છે.

The Venterspost Trading Store,
c/o ESSOP NOSARKA,
Phone 12 or 2. Bank. TVL.

વેચવાના પુસ્તકો

નીતી નાશને માર્ગે (માંધીછ) ૨ ૦
“હાંદુ સ્વારાજ્ય” માંધીછના ઉત્તર લીખીત ઇપખમાં અને એક ઇપચેલી ઇપખ કોપી સાથે ૧૦ ૦
આરોજ્યના બાવી (માંધીછ) ૧ ૦
અનાસકેલી યોગ (માંધીછ) ગીતા છનો કરેલા ઇપખ ૧ ૧
સરકારનું જીવન ચરીત ૧૩ ૦
રાજેન્દ્રસાહેબનું જીવન ચરીત ૧ ૦ ૦
સહજાન તેર ફીવસો (બાહુના બાઇ વખતના વિનોભાજના પ્રવચનો) ૧ ૧
આ મોડીસેથી મળશે.

વિવિધ વિષય

રંગબેઠની નીતી પર પ્રકાશ

પાઠવી યુનો ખાતે પુસ્તિકા 'ભારતીય પ્રતિનિધિમંડળ, ૪૮. પાનાની 'રંગબેઠની નીતી' નામક સચિત્ર પુસ્તિકા સંયુક્ત રાજ સંસ્થાના બધા પ્રતિનિધિઓમાં વહેંચી ફતા પુસ્તિકામાં, આફ્રીકામાં એશીયા-વાલીઓ તથા આફ્રીકોના તથા ફાંદી જો પ્રત્યે જે કાક વર્તન ચલાવવામાં આવે છે તેના ઉલ્લેખ ચલાવે, ડો. મલબે ૧૯૪૮ ના માર્ચમાં સામાન્ય સુટધૂનીની ડુંબેશ વખતે કરેલા નિવેદનને લક્ષમાં લઇ, જીવાવવામાં આવ્યું છે કે, રાજ વાદી પક્ષની ઉચ્ચ જાતિઓની નીતીનું પરિણામ એ આવ્યું છે કે બીન-યુરોપી બનો પર વચસ્વ જમાવવામાં આવે છે, તેમનું દમન અને શોષણ કરવામાં આવે છે, હનેકને માટે તેમને આર્થિક તથા સામાજીક દરિએ નીજીન ખનાવ વામાં આવે છે, અને ઉચ્ચ જાતિઓ ની હનેકોની યુગામી તેમના પર ઠોકી મેસાલામાં આવે છે.

આ પુસ્તિકા વધુમાં જીવાવે છે કે ૧૯૪૮ ના મેમાં રાજવાદી પક્ષ સભા પર આવ્યા પછી, આ સભા ત્રણ વર્ષ માં ગાળામાં, એજી આફ્રીકોના અને એશીયામાંથી આવતા લોકો પર વહી વટ અને નાખના કલમમાં વધુ જીવનો ને તીરકાર ફાલવામાં પાંચું વખતે નેધુ થીથી. આફ્રીકોના અને ફાંદીઓ

સામે રંગબેઠની અખત્યાર કરવામાં આવતી નીતીના અનેક ઉદાહરણો દાંક વામાં આવ્યાં છે. જેમાં મિત્ર મજ્જર મંડળી, શિક્ષણ, રક્ષણ ફોલમાં બીન યુરોપીઓનો નિ:રક્ષ સંજ્ઞતા, રેલવે અને ટપાલ ખાતામાં ફીજીવતબરી જોગ વાઈ, કુટુંબ બંધાનો ઇનકાર, મીઝ લમો પર પ્રતિબંધ, વસતી નોંધણી ધારો વગેરેના સમાવેશ યાઇ છે.

પુસ્તિકા જીવાવે છે કે પાંચ વર્ષ સુધી દક્ષિણ આફ્રીકા સંધની રાજવાદી સરકારે સંયુક્ત રાજસંસ્થાની કશી ગજીતરી કરી નથી. હકપત્રમાં જે કલમો રજી કરાઇ છે તેનો એજી ઉવાડો ઇમે બંગ કયો છે, આર માર વખત સંયુક્ત રાજ સંસ્થાની મહા-સમિતિએ દક્ષિણ આફ્રીકામાંની ફાંદમાં જરમેલી જનતા પ્રત્યેના વર્તન અંગે દરારો પસાર કર્યો છે, પશુ દરેક વખતે સંધ સરકારે તેની અવગણના કરી છે, બલકે દરેક વખતે એશીયા વીરોધી પગલાંને પ્રવર્તિ તું નેર, એના પ્રત્યાઘાત રૂપે વધતું રજી છે.

પુસ્તિકામાં એક ચિત્રમાં ફશોવાયું છે કે ફાયમાં ઉચકાયેલા એક ખાળકના અંજુકાની ઇપ લેવાઇ રહી છે અને ફાંદીઓનું એક ટોણું જીવું જીવું એ લેવા કરે છે. ઉપરાંત ડરખનમાં સમિતનબાઇ કુચમાં ભાગ લેતા ફાંદી ઓના યુરોપીઓ અને બીન યુરોપીઓ

પરચુરણ

—શ્રી હોફે સેવા સમાજ પોર્ટ એલિઝાબેથ સંસ્થા તરફથી તા. ૨૬મી જાન્યુઆરીના સંજ્ઞે ૭ વાગે સમાજના સભા ભવનમાં મંહેર સભા મળી હતી. પ્રથમ અગ્ર કરવામાં આવ્યો હતો. બાદ વક્તાઓ તરફથી પ્રાસંગિક પ્રવચનો બાદ સભા રાષ્ટ્રગીતથી વીસર્જન થયું હતી.

—તા. ૩૦મી જાન્યુઆરીના સંજ્ઞે પોર્ટ એલિઝાબેથના ભાઈ યહેનો લખી જ સારી હાજરીમાં મહાત્મા ગાંધીજીના આત્મચરિત્ર શ્રદ્ધાંજલી અર્પવા બેગા મળ્યા હતા સાપ્તિક પ્રાર્થના બાદ બાપુજીના પ્રિય બહેનો ગવાઈયાં હતાં. પ્રસાદ આરતી વીગેરેથી સભા વિસર્જન થયું હતી.

—ઉત્તર પ્રદેશની સરકારે પોતાના અમલ નીચેની આદેશોમાં ફેરીઓ પાસે અનાજ ઉઠાડવાનું શરૂ કર્યું છે.

—સુરત પાસે કાળીચાર ગામના લોકોએ તળાવમાં પાણી નહોતું તેથી એક માઇલ લાંબી નહેર પોટી સ્થાપવો સુંદર દાખલા બેસાડ્યો છે. આ નહેરથી તળાવ ભરાઇ મધુ અને ગામ લોકોને પાણીનું સુખ થયું.

—અમરેલીના એક નાગરીકે પોતાની ૬૪ વીંધાં જમીન, કુવે, પંપ અને ખેતીના બધા સાધનો સરકારને તેમાં દુકાળને કારણે ધાસ ઉઠાડી જનાવરેલું રક્ષણ કરવા આપ્યાં છે.

—મુંબઈમાં એક બહિષારાનું પુત્ર કરી નજીક હથીમારખંધ ડાકુઓને નાસતા જોઇ બે યુવકોએ તેમને પીએ પકડી વમર હથીમાર તેમને પોલીસ સુપ્રત કર્યાં. લોકો ટાળે વળીને ડાકુ અને ઓરકર સ્મૈલ અને જ્યોર્જ પ્રિન્સનીય વચ્ચે થતી પુત્રી મારામારી જોઇ રહ્યાં હતાં.

—ભારત સરકારે સંયુક્ત રાષ્ટ્રની સલામતી સમિતિની ૧૯૫૧ની મુદ્દેથી માં પાકીસ્તાનને ટેકો આપ્યો હતો, જે કે ૧૯૪૯ની આજ મુદ્દેથી વખતે

પાકીસ્તાને ભારતની વીરહ પ્રચાર કર્યો હતો.

—નાવનગરના એક નાગરીકે રૂ. ૧૦,૦૧૦૦૦ની દાવરકલ બાંધવા દાન કર્યું છે.

—ગુરૂલીના વતની બાઇ અબદુલ અઝઝ ખાંએ લાખવાગાઉ ૭૭ કલાક સાંપકલ ચલાવી રેકોર્ડ નોંધાવ્યો હતો. આ દરમિયાન એક મીનીટ પણ થોભ્યા વીના ૫૦૦ માઇલની યુસાફરી કરી હતી.

ટુંક ખબરો

હિમાલય

હિમાલય પર ચડાવ કરનારી ક્ષીટીસ મંડળીના સભ્યોએ માઉન્ટ એવરેસ્ટ પરના તેમના તાજેતરના ચડાવ દરમિયાન ઈતકમાં પ્રચલિત કીમતવાનવા પગલાં જોયાં હતાં અને તેની છબીઓ પાડી લીધી હતી. આ મંડળી એક પર્વતવાસીને મળી હતી અને તેની સાથે તેણે વાતચીત કરી હતી. આ પર્વતવાસીએ, અર્ધ નર ને અર્ધ વાનર જેવું રહસ્યમય રાક્ષસપ્રાણી જે કીમાલયના હિમાલયદીત પ્રદેશમાં વસતું હોવાનું ધારવામાં આવે છે તેને પોતે જોયું છે એમ કહ્યું હતું.

હિંદમાં સીમેન્ટ

ભર્ય પાસે આવેલા ગોરા તામ પાસે સીમેન્ટ અને તેવા પર્યટના મળી આવ્યાં છે. આની ખાસવળી હોઈ સરકાર કરી રહી છે માનવામાં આવે છે કે મુંબઈ પ્રાંતને ૧૦૦ વર્ષ ચાલે તેટલી સીમેન્ટ તેમાંથી બનાવી શકાશે.

દુનીયાની વસતી ૨૪૦ કરોડ!

વિશ્વની વસતી ૧૯૫૦ ના અધવચ માં ૨ અબજ ને ૪૦ કરોડ પર પહોંચી હતી, એમ યુનેસ્કો આંકડા-કચેરી જણાવે છે. વિસ્તારવાર વસતિ આ પ્રમાણે છે: આફ્રિકા ૧૯ કરોડને ૮૦ લાખ, પશ્ચિમ ગોળાર્ધના વીસ્તારો: ૩૨ કરોડને ૭૦ લાખ, એશિયા (રશી

યાને બાદ કરતાં) ૧ અબજ, ૨૭ કરોડ અને ૨૦ લાખ, યુરોપ (રશીયા બાદ કરતાં) ૩૯ કરોડ ને ૬૩ લાખ, એશીયાનીયા: ૨ કરોડ ને ૨૯ લાખ અને રશીયા: ૧૯ કરોડ ને ૩૦ લાખ (૧૯૪૬નો આંકડો)

ચાલુ વર્ષના પંચાગ

૨૦૦૮ના ચાલુ વર્ષના

‘ગુજરાતી’ ખેસના

પંચાગ

કીમત રૂ. ૩.

મળવાનું ટેકાણું આ ઓફીસ

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix.

NATAL

દેશ નેતાઓની મઠી રાખવા લાયક છબીઓ

સૌએ પોતાના ઘરમાં મઠી રાખવા લાયક સુંદર આર્ટવેપર ઉપર છાપવામાં આવેલી દેશ નેતાઓની છબીઓ.

મહાત્મા ગાંધી, પુ. ૬ સ્ટુરેટબા.

સરકાર વલલભાઈ પટેલ અને પડીત નેહરુ સાથે.

શ્રી. અરવીંદ સાય, દરેકની શી. ૧

ચાર છબીઓ સાથે લેનારને શી. ૩-૬ પોરટેજ સાથે.

c/o 'Indian Opinion' P. Bag, Phoenix.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8 - including postage.

'INDIAN OPINION',

P/Bag, Phoenix, Natal.

નવા પુસ્તકો

પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૬
વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૧૦	૧
આર્ય વિદ્યાપીઠ (શીલકેા માર્ટે)	૨	૧
હીંદીમહાસાહુભાવ	૧	૦
કાંતાજી વિદ્યા	૧	૧
દાઇફાઈડ (તાવ ઉપર ઉપચાર)	૧	૧
મેક્ષીકો	૧	૧
સર્વોદયના સીદ્ધાંત	૧	૧
જંબાવાત ભાગ ૨	૧૨	૧
કાલ લોજ (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ દ્વારા	૧૦	૦
સૌંદર્ય જ્યોત (નવલકથા) રમણલાલ દેસાઈ દ્વારા	૧૪	૦

મળવાનું ટેકાણું આ ઓફીસ :
INDIAN OPINION, P. BAG, PHOENIX.

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

118 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં

ગાંધીવજી, કહોળ, હવન, પુસ્તકો સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરેક જોઈની વસ્તુઓ મળશે.

માહકોને સંતોષ એજ અમારો મુદા લેખ છે. એકજ વખત મંગાવી ખાતરી કરો. માલ સારો અને મોખ્ખો બતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંપ્લી ઓર્ડરો સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ઉત્તર અને દક્ષિણ રોડેશીયાનો પ્રવાસ

માનવધર્મ

(‘લોકજીવન’માં શુકલભાઈ)

[અમારા પ્રતિનિધી રા. રત્તીલાલ મેવારાજી દેશાઈ સંપર્ન અને નોર્ધન રોડેશીયાની મુસાફરીએથી દમગાજ બ પાછા ફર્યા છે. રોડેશીયાના ભાષાઓએ ‘ઈન્ડિયન ઓપિનિયન’ના કાર્યમાં તેમને આપેલી ઉદાર મદદ અને તેમના કરેલા પ્રેમભર્યા સત્કાર માટે અમે તેઓનો અતઃકરુણીયા આભાર માનીએ છીએ. રા. રત્તીલાલ દેશાઈએ પોતાની મુસાફરીમાં કેટલાક અવનવો લખ્યા છે. તે ખાસ કરી રોડેશીયાના અને સામાન્યપણે યુનીયનના વાંચકોના લાભાર્થે અને આપીએ છીએ.—અ.ઇ.આ.]

માસ ઉપર ડ. ઓ. અંજે અને તેમણે રોડેશીયા તરફ પ્રયાણ કરવું પડ્યું હતું. આ કાર્ય દરમિયાન રોડેશીયાના રાજકીય અને આર્થિક સ્થાવર નો અભ્યાસ કરવાની તક મને સાંપડી હતી.

આપણી દાંડી જતા મુખ્યત્વે કરી તે વેપારમાં જ યુવાઓ છે. વજરે એમ નો એ પ્રધાન વ્યવસાય છે. હુલર જે કારીગર વર્ગ, જ્યાં કે, સુચાર, હુદાર કડીયા તથા ખેતી કામમાં કોષ્ટક પડ્યું નથી. વેપારી વર્ગ આફ્રિકાને ઉપર જ આધાર રાખે છે. કારીગર વર્ગ માટે જું સેવ વિવુલ છે છતાં એ દિશામાં કશું કોષ્ટક એ અંપલાયું નથી.

આફ્રિકાને સાથેના વેપારી ઊદ્યોગમાં દાંડી લોકોએ દાખવેલી નીતી આવાકાર કાયક ન કહેવાય. અમજુ આફ્રિકાને સાથેની વર્તણૂક અસરકારક છે.

શાહીવાદી સામ્રાજ્યોને પણ આ જમાનાની આગેા હવા કળી જઈ પોતાની નીતીમાં ફેરફાર કરવાની જરૂર પડી છે તે આપણે કોણ? આપણા દાંડી બાઇઓએ કંઈક થોડા આફ્રિકાને સાથે સહકાર સાધ્યા છે પરંતુ તે સમુદાય અગ્રણ્ય જળના એક બીજું ધરોળ્યર અણખા. આપણે વાહિજીવ્ય છે ઊદ્યોગીક માળદામાં નીતીનો અંસ રાખીયું તેવે જ અંશે તે આપણને લાભદાયક નીવડશે. તેમાં વળી આફ્રિકાને સાથેના ઊદ્યોગમાં આપણે ઘણી દિલ્-દિલિ વાપરવી જોઈએ. જેટલી ત્વરથી આ પણી અવારની નીતીમાં પરોડી કમીયું તેટલી આપણે ઉભવ પક્ષોમાં વિશ્વાસ અને સહકારની ભાવનાની ભૂખ વિશેષ જનવંત ળનાવીયું અને અરસપરસની ધુમ ભાવનાની મહકા દ્રઢ જનશે.

યુનીયનની સરખામણીમાં રોડેશીયામાં આફ્રિકાને પ૦ ટકા જેટલા ઓછા પગાર મળે છે જેટલે સરતા નોકરો ઝાઝા રાખવાની એક પ્રકારની પ્રથા પડી ગઇ લાગે છે. ધરમશ્યું કામ માટે મે થી નશ્ અને ચાર સુધી આફ્રિકાને રાખવામાં આવે છે. કીચીન મોષ, બેડવન મોષ, વાડું મોષ અને નસ

એમ ગજુ ચારને કાઢેલા વધ્યાં ધરોમાં ભેટામાં આવે છે.

આપણી કમાણીનો મદાર આફ્રિકાને ઉપર જ બંધાવેલો છે. એ પ્રવનું કશું આપણે માથે ચઢેલું અણખ. આફ્રિકાને આ હેરાના વતની-આડી વાસીઓ છે જેથી એ લોકને વિશેષ હક રહે છે. એ લોકના કમખાએ રાજકીય સ્વતંત્રતાથી એમને રાજકીય પ્રવનને તદન અલિસ તરફથી.

રોડેશીયાની સરકાર તરફથી આફ્રિકાને માટે જોડતા પ્રમાણમાં કુળવણી ના સાધનો નથી જેથી જીવનની જરૂરી આવત જેટલું સામાન્ય જ્ઞાન પણ આ પ્રવન પ્રાપ્ત કરી શકતી નથી. તેઓના પાસે એની સંપત્તી પણ નથી કે આ દિશામાં પોતે ભોગ આપી શકે દાંડી જીવનના લોકની જીવણી માટે સારાં એવો ફાજો એકત્ર કરી એ રકમ માંથી રીફાઇટોમાં પ્રાથમીક શાળાઓ બનાવી જીવણી આપે તેો કેટલું સાદું? એ લોકોને આવી રીતે આપણે સુદર સહકાર અને વિશ્વાસ પ્રાપ્ત કરી શકીયું. આપણે વેપારી વર્ગ ધારે તેો આ કાર્યનો ભોજી ઉપાડી શકે એમ છે. બહુમતી દાંડી બાઇઓની આર્થિક રિયલિટી સારી છે તેા ધનના અધ્યાંરાતો પણ સદુપયોગ આ રીતે થાય તે આફ્રિકાને પરતેવું સ્વચ્છ અઠા કહું જાયીય.

આપણા ઉકારાં ઉકરીઓ માટેનાં માધ્યમિક શિક્ષણ માટે રોડેશીયામાં કોઈગવાઈ નથી. પ્રાથમીક શિક્ષણ બાદ ઉચ્ચ જીવણી માટે રોડેશીયાની બહાર ગીટ માંડવી પડે છે અને તેમાં પણ ઘણી વેળા પ્રેલેનમાં પ્રવેશ કરતાં ઘણી સુરક્ષીઓ નડે છે. અર્થ પ્રાપ્તિમાં આપણા દાંડી બાઇઓ જેટલા મનન યદ ગયેલા છે કે આ મહત્વાન પ્રશ્નને ઊંડાનો અવાપિ અવસર મળ્યાનું જણાવું નથી. રાજકીય ક્ષીલચાલ તરફ આપણા બાઇઓ તદન ડુલ્લંધ સેવી રહ્યા છે. ગેરી પ્રવન મોહોમાં છે દાંડીઓને નીકુંળ કરવાના મહીન પ્રયાસો કરી રહી છે. આપણે કંઈવે અને કમ,ણીને આપણે આપણું સંચરે માની રાજકીય ક્ષિલ ચાલને ગીજી રચાન આપીયું છે. રાજકીય બાબતમાં આપણે સંગઠન કરવું જોઈએ સંગઠન સિવાય બીજો માર્ગ નથી. આપસ આપસમાં સંગઠનથી જ ન અટકવું જોઈએ. સારીએ બીજી ગેરી પ્રવન સાથે આપણે સંગઠન સાધવું જોઈએ. કારંજ સમત ધીન-ગેરી પ્રવન આને લીકાણી બનેલી છે. સંગઠન સિવાય હકકો નહિ મળે.

કે કાળ જેવી કુદરતી આપતિ વેળાએ તેમ જ અચક વરુની અજન છે એવી લાગુ થતાં માણસોને પોતપોતાને માટે પૂરતી સમતક કરી લેવા દોષધમ કરતા ભેકરને મન વીચારમાં પડી જાય છે. શું મનુષ્યના જીવનનો ધર્મ આ જ છે? બધા લે આમ પોતપોતાને માટે બે ચાંખેથી કરવા લાગે અને બીજા ભેકરને, એવી રીતે રાખતાં શીમે તેા પછી પૃથ્વી પર જીવનકલક જ વ્યાપી જાય.

‘માનવધર્મ’ તેા આપણને બીજને ખાતર આપણે રચ્યાં જતા કરવાનું, બીજને ખાતર પોતાનાં જીવતર સેંધાં કરવાનું શીખવે છે. સાગ કરીને જ આપણે માનવધર્મનું પાલન કરી શકીએ છીએ. માનવધર્મના પાયાવ ત્યાગ યતિ જ આપણે જીવણીએ તેા કુનપતી આશરોને સદન કરતાં આપણને મુરકેરી ન પડે.

માનવ-ઇતિહાસમાં ત્યાગનાં ઘણું ઉદાહરણો મળી આવે છે. એ ઉદાહરણોને આપણે જીવ સાથે રાખીએ કરતા માનવધર્મનું રદચ્ચ પામી શકીએ અને તેને જીવનમાં પણ ઉતારી શકીએ. ઘણાં વર્ષો પહેલાંની વાત છે. આર બેા અને રામન લોકો વચ્ચે પુનખાર લડાઈ ચાલતી હતી. એક દિવસે નિયમ મુજબ સાંજે લડાઈ બંધ થઇ. એક આરબના કાકાને દીકરો તે દીવસે લડાઈમાં ગયો હતો. જેટલે તે આરબને થયું: ‘આખ આજે લડાઈમાં ગયો છે. પણ હજી પાછો ફર્યો નથી. લાવ, રજુમેદાન પર જઇને તપાસ તેા કહે. એની લાચ મળી આવે તેા દંદનાનું નડાં તેા રાતે પશુપંખી તેના શયને ફેલી ખારી. સાથે પાણી, પશુ લઇ જઈ. કદાચ જીવતો હોય અને વાવવ પડેલો હોય તેા પાગા કમ આવે.’ એમ વીચાર કરી હાથમાં દાનસ અને પાણીના લેટો લઇને તે લડાઈના મેદાન પર આવ્યો. બધે અંધારું હતું.

ફર ફરથી ધાવલ રોનિઠાની ઝીમે હથ તે બેડા નાખતી હતી. ઝિયાળતા વગેરે દૈનિક પશુઓ પણ મડાં યુથી રચાં નતાં. પેલો આરબ યુવાન ધક-કને હૈયે મડાંને એક પછી એક ભેટો આગળ વધતો હતો. એવામાં તેણે પરિચિન ધ્યાન સાંભળ્યો: ‘પા...ણી, પા...ણી!’ આરબ તરત જ તે અવાજ બળી વળ્યો અને જુએ છે તેા પોતાનો ભાઇ છેલ્લો શ્વાસ લઇ રહ્યો હતો. આરબ વાંકો વળી તેને પાણી પાની તપપાત્રી કરતો હતો ત્યાં તેા બીજા કોઇ રોનિઠાને અવાજ આવ્યો. ‘પાણી, પાણી!’ એ સાંભળીને પેલા ધાવલ રોનિઠે ધીમે અવાજ પોતાના બાઇને કહ્યું: ‘બાઇ, પડેલાં તું પેલા ને પાણી પા. પછી મને પાને.’

પેલો આરબ તરત જ પેલા ધાવલ રોનિઠ પાસે જઈ પહોંચ્યો. તે ધાવલ રોનિઠ તેા એક મોટો સરદાર હતો. પેલા ભાઇએ સરદારનો જીવ બચાવવા પાણીનો લેટો તેના મોં આગળ ધર્યો. એવામાં ફરુથી હટવને વેલેલી નાખે તેા માનવધર્મનું રદચ્ચ પામી શકીએ એવો કશું અવાજ સંભળાયો: ‘પાણી!...પાણી!’ સરદાર તેા ખુબ અચકત યદ મયો હતો. તેણે માન એ અપના છવારથી પેલા ભાઇને પડેલાં ત્યાં પાણી પાઇ આવવા કહ્યું. પેલો આરબ બરે હૈયે તરત જ પેલા રોનિઠ તરફ દોડ્યો, જઈને જુએ છે તેા તેનું માણુપંખેડું ઉડી ગયું હતું!

તે તરત જ સરદાર બળી દોડ્યો. સરદાર પણ આંખે મીનિને ચિર નિદામાં પોદી મયો હતો! પેલો આરબ ખુબ કુનપી હર્યે પોતાના ભાઇ તરફ દોડી ગયો. ભાઇને પાણી પાવા વાકો વળીને જુએ છે તેા ભાઈના રામ રમી ગયા હતા!

પેલો આરબ લયકતે પગે પર તર પાછો ફર્યો. તેના હૃદયમ હજી એક મન એક ભયુકારા ઉઠી રહ્યા હતા: ‘પા...ણી, પા...ણી!’ ...ભાઈ પડેલાં તું પેલાને પાણી પા. પછી મને પાને!’

અમે દરેક જાતના કોળાની દાળો તેમજ તેનો આટો જાતી દેખાઈ પાનીએ બનાવીએ છીએ તેમજ એક્સપોર્ટ કરીએ છીએ. જેવા કે મમદાળ, અડદાળ છડી. અડદાળ છડીના આટો, તુવેદાળ ત્યા ચણાદાળ ચોકખા કાષ્ઠનીસીસ. ચણાનેઆટો ચોકખા કાંકરી વગરનો, વામદાળ, વાક, મક, મસુરદાળ, બાજરી સાક કરેલ ત્યા હડેલી, ચોળાદાળ, રાજગરો, વગેરે માવ ત્યા સેમ્પલો માટે લખો

AFRICAN DALL & FLOUR MILL.
 “DALLMILL”
 Tel Address: P. O. Box 888, MOMBASA.
 Kenya Colony.

PHONE 33-2651
MASTER BROS.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

भारत के अधिसूचित

होमसेड मरचन्ट्स एंड डायरेक्ट इम्पोर्टर्स

देशीय तैयार सुतराव हापट, बुलन रस्स. प्लानेटस—जोभी बाण्डो माटे
लत लदने भाव. तैयार क्रेपडीयन ल्यारनेट साडीयो
विगेरे माटे हमारे ल्या प्रथम तपास करना अवगमलु उ.
33 वेस्ट स्ट्रीट, जेहाननीसबर्ग.

फोन : 33-2651

Cable & Tel. Add.: "HARGOVAN".

Phone 29368.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement,
Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant
brands paint or any other building material
at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647.
Telegraph "Mani," DURBAN.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General
Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid
to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

PROPERTY

If you are interested in selling or buying Property in any
part of Johannesburg or Transvaal please contact:

K. J. TAVARIA

7 Kort Street, JOHANNESBURG.

Phone: 339859 or 228727.

प्रोपर्टी

जेहाननीसबर्ग अथवा ट्रांसवालना ना कोष्ठ पणु लागभामां
प्राप्यती वेचवी या भरीदवी होय तो भयो:

के. जे. तवारीया,

७ कोर्ट स्ट्रीट, जेहाननीसबर्ग.

फोन : 339859 अथवा 228727.

करनीयर! करनीयर!! करनीयर!!!

वेड्डुम सुट, डार्भिनिस सुट, वेड्डुम, डरेसींग वेस्ट,
साउथ वेस्ट कोफीस वेस्ट, लुक वेस, टेम्बल, तदन डीकथयत
भावे भरीदी शकरो. नते पधारी लाभ लेवा सुकरो नहि.

—प्रोकेस, टेम्बल अथने डीयन डरेसर—

ने हमारी हेभरेभ नीचे तर्हियार याय उ. तेना स्टोक हमेशा तर्ह-
यार रहे उ. मात्र वेकडा भावोना प्रोकेस हीरेड मंगारो अथने वेपार
आगल पधारो.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

धीरुभाई पी. नायक

वीमानां अथने जनरल कोरन्ट

लुटगी, आग, घोरी, हुल्लक, अकस्मात, ध्येदुलारा, विगेरे
ना वीमा अथने इतराची आपीये छीये.

धन्कभोकेस, परसनल टेकस, रेचयु कलीयरन्स सर्दिक्रीकेट अथने
धन्क्रीशानने लगती आप्तोभां अभासी सलाह लो.

Phone : 33-9.33. 29e Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

ताणु उमदा इस्ट

उरभननुं आहु १/६ रतव. मोदी कलीनुं लसणु शी. १ रतव.
जोण यासकीट ११/- उजन. लांभी अथने रकवेर यासकीट १६/६ उजन.
पान, अमर भाव, पापड ८/६ १००. तथा वेस्ट न्युसपेपर मणरो.

दाद राधप यनाना, काया यनाना, जोपो पाधनापक, जेनेडेला रोन्ना
अमर भावथी मणरो. देशी साकभाळ्यां दावभां थवार नीडा वेगणु,
रोकडानी सींग, वुरपा कुपी तथा वीथां मरया. ७/६ वी १०/- सुधीनुं
साकभाळ पासक

पोस्टवी मोकलीये छीये. इरेक नतनुं कोण मणरो:

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

Radio Record Trading Co.,

Capetown
145 Hanover St.

Johannesburg
38a Market St.

DURBAN : 90a Victoria Street.

છેતરાઓ છો શા માટે ?

ખીસા કાતરૂઓથી બચી પધસા બચાવવા હોય તે અમારે ત્યાંથી રેકોર્ડ ખરીદો. અમારે ત્યાં "હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ" તથા "કોલમ્બીઆ" જેવી અસલી માલની નવી રેકોર્ડના સેટનો મોટો જથ્થો આવી ગયો છે. કીમત, એક રેકોર્ડની ફક્ત રૂ. ૭.

ફીલ્મ રેકોર્ડ

- અંદાજ, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫
- અનોછા આદા, ૭ રેકોર્ડ, શી. ૪૨
- અનમોલ ધડી, ૭ રેકોર્ડ, શી. ૪૨.
- બરસાત, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫
- બશ્મી બહેન, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
- દીલ લગી, ૭ રેકોર્ડ, શી. ૪૨.
- કાજલ, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
- મેલા, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
- ખાર હી છત, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
- શેઢનાથ, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
- સાજન, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
- એલીન, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
- જુમલ, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
- દર્, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
- રતન, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
- નતીજ, એ રેકોર્ડ, શી. ૧૪.
- રાપના, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫
- સ્વમા, એ રેકોર્ડ, શી. ૧૪.
- બકા સુરદાસ, ચાર રેકોર્ડ, શી. ૨૮.
- દો બાઇ, પાંચ રેકોર્ડ, શી. ૩૫.
- મુલાકાત, ૪ અને ૧ હવાલી મળી ૫ શી. ૩૫.
- દો ભાઇ ૪ અને ૧ હવાલી મળી ૫ શી. ૩૫.
- દમીએ પે ન ઠગકવાલનો ચાર રેકોર્ડનો સેટ શી. ૨૮

- J.O.D. 181 તુજે શીન્દાઈ કરના હે.
- J.O.D. 182 મુલાને માઈં તુર પર.
- J.O.D. 183 મેં નો આઇ હું ખવાલ તેરે હરખાર
- J.O.D. 189 ખુદા કે દુલારે મેં રાજવાલે

કાલુ કવવાલ

- J.O.D. 175 ૬૩ કે પ્યારે ઉત્તમ વાલે તુમ પે લાગો સલામ.

- J.O.D. 172 ૬મે કયા ખખરથી ખીઝ જયેજે
- J.O.D. 177 અલ્લાહ હું અલ્લાહ હું.

ખાસ કવવાલ

- J.O.D. 174 મદીને હા મુસાદરે હું
- J.O.D. 173 આવાઝ ગયખ આઇ પરદે જો અર્પ વલે
- J.O.D. 128 પ કીરતાન કવવાલી. તુ મરદે મુખપિખ હે
- J.O.D. 131 જમીન ફિર દોસ પાકીરતાન કી હોગી જમાને મે
- J.O.D. 129 મદીનેકા દેખા તો જન્મત કો દેખા
- J.O.D. 130 હાં સે મેં લાઈ જોવરમે મદમદ
- J.O.D. 192 મસ્લાહ બને ધમદાહ

અસ્માઇલ આઝાદ કવવાલ

- G.C.E. 40 મેં જિખાર ન હું રહેમ આઓ ખજાન
- G.C.E. 41 શે શે કે કુટ ગઇ અંખીયા
- G.C.E. 42 જોગન હા લેકર વેચ છોડા દેશ
- G.C.E. 51 ગરદીશ મેં આ ગયા યા મુકદ્દર દુસેનકા (મરસીયા)
- G.C.E. 52 તુજે કરવાલા કો કરવાલા સે ખેલતે દેખા

- માંદની રાત ૫ રેકોર્ડનો સેટ શી. ૩૫.
- મખનમ ૬ રેકોર્ડના સેટ શી. ૪૨

ખુલાસો

માંદની રાત એટલે રાતની બંદાર
મખનમ એટલે રાતના પડે જે.
બ ન. બહેન એટલે પરની માલે.
બરસાત એટલે ખુદા રહમત
મુલાકાત એટલે ખારા દીસયા યજ ઉ
દીસ લગી એટલે તે વખર દુનીયા ન હોય
વેલા એટલે દુનીયાને મેલા
અનમોલ ધડી એટલે એની કામત નથી યની
જુમલ એટલે રાત ચમો ઉ

અ સાવાજ ખીઝ તમને જે એઇએ તે રેકોર્ડ અમારે ત્યાંથી ખીલઓ કરતાં વધારે કીધાયત ભાવે મળશે અને અમારો માલ પણ ખીલઓ કરતાં ચઢતી કચાકીટીનો જ ભરો.)

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with **THE OLD MUTUAL** your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has
best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760. JOHANNESBURG. Phones:— } Business 33-0711
Residence 33-5961

धी न्यु हिल शुश-स्वीट मार्ट

जेनेरल: मणीलाल बाधुलाल कडीपारभावा.

हेके जतनी मीठाईये, बोभा घीनी तेमज बोपा सेवा,
मसादाथी अजे पनायीये छीये.

अमाइ वपळ्ळामेळु सुरती लुसु सेव, मभरा, गांठीया, लज्जया,
पातरा विगेरे इरदेज तावत पनायीये छीये.
पाटी चीगेरे माटे माटा प्रमाळुमां मीठाई अोर प्रमाळु दु'क
वपतमां पनायी आपीसु.

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.
THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,
34 President St., Corner Diagonal Street.
JOHANNESBURG.

Always Better. Better Always.

Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

For nearly half a century we are leading in the
manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.
TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets,
DURBAN.

Phone 23414.

Tel. Add. 'KAPITANS.'

अमारा नवा निशाण उपयोगी पुस्तके

उत्तीहास	व्यय	वृत्तन जेवन भाळा आ भावा भा नीयला यार पुस्तका आवे छ. जे पुस्तका द्वारा लागणे सान जेणेवे छ.	विद्यापीठ वाचन भाळा	व्यय
देश वीरेश भा. १	२ ६	वृत्तन जेवन ताळीस वज " " धारण १-२-३-४ प्रत्येकनी क्रीमत १ ०	बाबलु गडी	१ ०
शुक्ररातनु गारव	१ ६	नवयुग वाचन भाळा	पडेवी बोपडी	१ ०
बहिना छतीहासनी इपरेभा भा. १	२ २	लागपोशी	जीळ बोपडी	२ ०
आपल्या देशने छतीहास	१ १	पुस्तक पडेई	नीळ "	२ ३
		पुस्तक जीळ	बोयी "	२ १
सुगोण		पुस्तक नीळ	पांचमी "	३ ०
		" बोड		
देश देशावरमां भा. १	२ ०	साहित्य करडोळ	यालो लपीजे	
आर्यांस सुगोण	५ ६	साहित्य भाटे वाचन नभारवा	अंणी १	१ ३
सुगोण परीयय भा. ३	१ १०	वपार्यांजिने उपयोगी पुस्तका	" २	१ ३
" भा. ४	२ ३	पुस्तक जीळ	" ३	१ ६
		" नीळ	" ४	१ १
वाचन भाटे साहित्य			" ५	१ ८
प्राचीन समयनी रस ध्याये	१ ६		" ६	१ ८
देश दीपके	२ ०		" ७	१ ८
याण जगत	१ १			
अंक गज्जात				
अंकगणीत-१ सुण तंतो	२ ०			
मीडल स्कुल अंकगणीत भा. १	२ ६			
माडु गणीत भा. १	१ ३			
" " भा. ३	१ १			
" " भा. ४	२ ०			
साहित्य पाठावली				
पुस्तक पांचयु	२ १			
" सातयु	२ ३			
घरवेडा छिंदीस शीपवा भाटे पाठावली भा. १-२ प्रत्येकनी	२ ०			

Obtainable From :

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

Proprietors :
 C. L. Patel, D. K. Patel
 V. B. Patel, H. J. Patel
 K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 515.

Jameson Road, Livingstone,
 NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co.,
 (Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
 Johannesburg, P.O. Box 3480.
 Capetown, P.O. Box 824.

CONVOY

Tailor Made
CLOTHING

Wholesale Clothing Manufacturers
MANUFACTURERS
 OF
MENS' TROUSERS,
SPORTS COATS
AND
SUITS.

Trade Enquiries to
 P.O. Box 541 — BULAWAYO
 P.O. Box 150 — KITWE, N.R.
 P.O. Box 7482 — JOHANNESBURG.
 P.O. Box 541 — CAPE TOWN.
 P.O. Box 4 — PORT ELIZABET.
 P.O. Box 739 — LAST LONDON.

Convoy Garments Manufactured by:

Maxwell Clothing
Co. Ltd.

P.O. Box. 541, Phone 3786.

BULAWAYO.

Tel. Add. "CONVOY."

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in
 the following:

Silks, Drapery, Toilets, Per-
 fumes, Curios, Fashion Goods
 and Jewellery, Wide Range of
 Indian, Persian and Chinese
 Carpets.

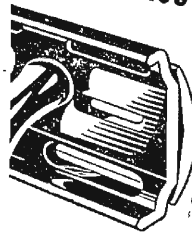
Stockists of well-known branded
 Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service
 are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

SHAVING
COSTS LESS

Sixpence for four blades —
 that's all you pay for Minora
 blades! And because they're
 made from the finest steel,
 they stay sharp longer,
 giving you more shaves,
 better shaves. Look for
 Minora blades in the red,
 white and yellow packet.

4 BLADES FOR 6d.